

2008

**Vuosikertomus
Teollisuuden Voima Oyj**

Keskellä näkyvät käynnissä olevat laitosyksiköt OL1 ja OL2 Olkiluodon saaren länsirannalla. OL1-yksikkö on tuottanut sähköä jo yli 30 vuotta. Havaintokuvana oikealle on piirretty rakenteilla oleva OL3-ydinvoimalaitosyksikkö.

OL4-yksikön mahdollinen sijoituspaikka näkyy kuvassa vasemmalla. Yksikön periaatepäätöshakemus on jätetty valtioneuvostolle huhtikuussa 2008.

Kuvassa näkyvät lisäksi Korvensuon vesialtaan vieressä TVO:n yhteisyritys Posiva Oy:n loppusijoituslaitoksen tutkimustilan alue.

TVO:n 1 MW:n tuulivoimalaitos on lähellä OL2-yksikköä.

Vuosikertomus 2008

Teollisuuden Voima Oyj

TVO	4
<i>Visio, toiminta-ajatus, arvot</i>	4
<i>Painopistealueet</i>	4
<i>Konsernirakenne</i>	4
<i>Osakesarjat, osakkaat ja osuudet</i>	5
<i>TVO:n politiikat</i>	5
Toimitusjohtajan katsaus	7
Vuosi 2008 lyhyesti	8
Teollisuuden Voima Oyj:n keskeisiä lukuja graafeina	9
Hallituksen toimintakertomus	11
<i>Toimintaympäristö</i>	11
<i>Keskeiset tapahtumat</i>	12
<i>Liiketoiminnan tulos</i>	12
<i>Rahoitus ja maksuvalmius</i>	13
<i>Hallinnointiperiaatteet</i>	13
<i>Hallintoelimet</i>	14
<i>Sääntely-ympäristö</i>	14
<i>Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus</i>	14
<i>Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät</i>	15
<i>Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat</i>	15
<i>Osakepääoma ja osakeanti</i>	16
<i>Olkiluodon ydinvoimalaitos</i>	16
<i>Vuosihuollot</i>	16
<i>Meri-Pori</i>	16
<i>Olkiluoto 3</i>	17
<i>Ydinjätehuolto</i>	17
<i>Tutkimus- ja kehitystoiminta</i>	18
<i>Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä niiden myynnit</i>	18
<i>Olkiluoto 4 -hanke</i>	18
<i>Turvallisuus ja ympäristöasiat</i>	18
<i>Henkilöstö</i>	18
<i>Organisaatio</i>	19
<i>Koulutus</i>	19
<i>Tytäryhtiöt</i>	19
<i>Osakkuus- ja yhteisyritykset</i>	19
<i>Olenneiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen</i>	19
<i>Arvio tulevasta kehityksestä</i>	19
<i>Ehdotukset yhtiökokoukselle</i>	19
Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja	20
Tilinpäätös 2008	22
TVO-konsernin tilinpäätös	23–51
Emoyhtiön tilinpäätös	52–65
Ehdotukset yhtiökokoukselle	66
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	66
Tilintarkastuskertomus	67
Hallitus	68
Johtoryhmä	69
Perusorganisaatio	70
Hallituksen nimeämät toimikunnat	71
Tilintarkastajat	71
Talousjulkaisut	72
<i>Yhteystiedot</i>	<i>Takakansi</i>

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) on vuonna 1969 perustettu osakeyhtiö, joka tuottaa sähköä omistajilleen omakustannushinnalla. TVO tuottaa noin kuudesosan Suomessa käytetystä sähköstä.

Sähköä tuotetaan kahdessa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 (OL1 ja OL2) Eurajoen Olkiluodossa sekä osuudella Meri-Porin hiilivoimalaitoksesta Porissa.

Ydinvoimalaitosyksikkö Olkiluoto 3 (OL3) on rakenteilla Olkiluotoon. TVO on jättänyt keväällä 2008 valtioneuvostolle periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseksi Eurajoen Olkiluotoon.

Visio

Suomalaisten arvostama ydinvoimayhtiö maailman huipulta.

Toiminta-ajatus

Sähkön tuottaminen omistajille turvallisesti ja taloudellisesti ilman hiilidioksidipäästöjä.

Arvot

Vastuullisuus

Vastuullisuus merkitsee TVO:ssa ennen kaikkea sitä, että sähköä tuotetaan turvallisesti. Korkean turvallisuuskulttuurin vaaliminen ja edistäminen on koko henkilöstön yhteinen asia. Sovittuja ja voimassaolevia sääntöjä noudatetaan tarkasti. Toiminnalta edellytetään korkeaa ja tinkimätöntä laatua. TVO tuntee vastuunsa myös merkittävänä alueellisen hyvinvoinnin edistäjänä.

Avoimuus

TVO:n palveluksessa työskentelevä henkilö on avoin, yhteistyöhakuinen ja oikeudenmukainen, eikä hyväksy oman edun tavoittelua. Yhtiö kertoo toiminnastaan avoimesti ja tekee sidosryhmien kanssa rakentavaa ja asiallista yhteistyötä pyrkien hyvään vuorovaikutukseen.

Ennakointi

Yhtiössä toimitaan suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti ottamalla huomioon toiminnan pitkä aikajänne. Tä-

voitteena on ennalta ehkäistä turvallisuuteen tai käytettävyyteen vaikuttavien häiriötilanteiden syntyminen. Tämä saavutetaan huolehtimalla laitosisyksiköiden kunnosta ja ajanmukaisuudesta sekä varmistamalla henkilöstön osaaminen, hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen.

Jatkuva parantaminen

Yhtiössä rohkaistaan kehittämään osaamista, työskentelytapoja ja työolosuhteita. Toimintatapojen jatkuva kehittäminen edistää turvallisuutta ja taloudellisuutta. Parannuskohteita etsitään aktiivisesti laitteista, toimintatavoista ja ohjeista. Jos puutteita havaitaan, ne korjataan välittömästi.

Painopistealueet

TVO:lla on kaksi painopistealuetta

- Pitää nykyiset ydinvoimalaitosyksiköt turvallisina, uuden veroisina, hyväkuntoisina, luotettavina ja tuotanto-kustannuksiltaan kilpailukykyisinä.*
- Toteuttaa OL3-projekti laadukkaasti, turvallisesti ja tekniset vaatimukset täyttäen tarkentuneen aikataulun mukaisesti.*

Konsermirakenne

TVO kuuluu Pohjolan Voima -konserniin, jonka emoyhtiö on Pohjolan Voima Oy. TVO-alakonserniin kuuluvat emoyhtiö Teollisuuden Voima Oyj:n lisäksi tytäryhtiöt TVO Nuclear Services Oy (TVONS), Olkiluodon Vesi Oy ja Perusvoima Oy sekä yhteisyritys Posiva Oy.

TVO Nuclear Services Oy:n toiminta-ajatuksena on markkinoida ja myydä palveluita hyödyntäen TVO:n ydinvoimaosaamista. Olkiluodon Vesi Oy:n toiminta-ajatuksena on huolehtia Olkiluodon laitosisyksiköiden raakaveden tarpeesta. Perusvoima Oy:llä ei ole kertomusvuonna ollut toimintaa. TVONS, Olkiluodon Vesi Oy ja Perusvoima Oy ovat sataprosenttisesti TVO:n omistamia.

Posiva Oy:n toiminta-ajatuksena on huolehtia osakaidensa TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n Olkiluodon ja Loviisan ydinvoimalaitosten käytetyn ydin-

polttoaineen loppusijoituksesta. TVO:n omistusosuus Posiva Oy:stä on 60 prosenttia.

Osakesarjat, osakkaat ja osuudet

Yhtiössä on kolme osakesarjaa. A-sarja oikeuttaa OL1:n ja OL2:n tuottamaan sähkөөn. B-sarja oikeuttaa OL3:n tuottamaan sähkөөn. C-sarja oikeuttaa Meri-Porin hiilivoimalaitoksen TVO-osuuden tuottamaan sähkөөn.

Yhtiön osakkaat ja osuudet (%) 31.12.2008

	A-sarja	B-sarja	C-sarja	Yhteensä
Etelä-Pohjanmaan Voima Oy	6,5	6,6	6,5	6,6
Fortum Power and Heat Oy	26,6	25,0	26,6	26,0
Karhu Voima Oy	0,1	0,1	0,1	0,1
Kemira Oyj	1,9	-	1,9	1,1
Oy Mankala Ab	8,1	8,1	8,1	8,1
Pohjolan Voima Oy	56,8	60,2	56,8	58,1
	100,0	100,0	100,0	100,0

TVO:n politiikat

Yhtiön toiminnoissa otetaan huomioon hyväksytyt yhtiötason politiikat. TVO ja sen henkilöstö toimivat yhtiön määrittelemien politiikkojen mukaisesti.

Politiikat on ryhmitelty neljäksi kokonaisuudeksi: ydinturvallisuus ja laatu, yhteiskuntavastuu, tuotanto sekä yritysturvallisuus.

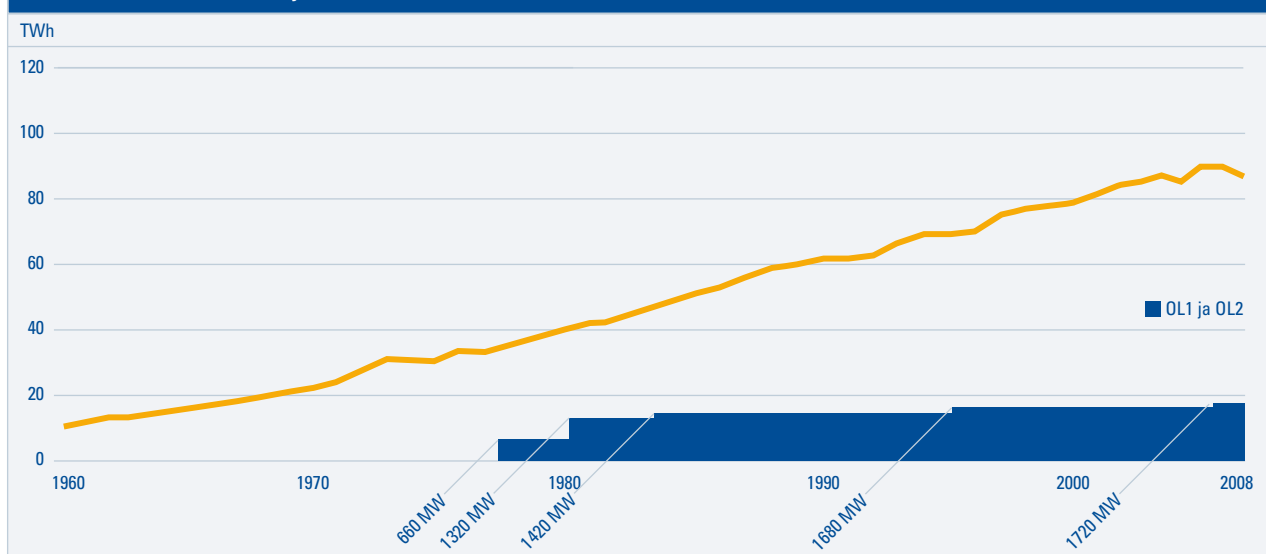
Ydinturvallisuus- ja laatupolitiikkaan kuuluvat ydinturvallisuus, säteilysuojelu, ydinmateriaalivalvonta ja laatu.

Yhteiskuntavastuupolitiikkaan kuuluvat ympäristö, hankinnat, henkilöstö, työturvallisuus ja viestintä.

Tuotantopolitiikkaan kuuluvat laitoksen käyttö ja ylläpito sekä tuotantokapasiteetin lisääminen.

Yritysturvallisuuspolitiikkaan kuuluvat tuotannon ja toiminnan turvallisuus, henkilö- ja toimitilaturvallisuus, pelastus- ja valmiustoiminta sekä tietoturvallisuus.

Sähkönkulutus Suomessa ja TVO:n tuottama osuus siitä

DI Jarmo Tanhua aloitti TVO:n toimitusjohtajana 1.7.2008.

Toimitusjohtajan katsaus

Ilmastonmuutoksesta ja sen torjunnasta on tullut aikamme suurimpia haasteita koko ihmiskunnalle. Noin 80 prosenttia ilmaston lämpenemistä aiheuttavista kasvihuonekaasupäästöistä johtuu energiantuotannosta ja -kulutuksesta. Ilmastopolitiikasta on tullut tärkein energiapolitiikan osa. Vuoden 2008 marraskuussa valtioneuvoston eduskunnalle selontekona annetussa ilmasto- ja energiastrategiassa päätavoite on energihuollon ympäristöllinen kestävyys, toimitusvarmuus ja kilpailukyky.

Ydinvoima, joka on hiilidioksidipäästötön tuotantomuoto, on noussut monissa maissa poliittiseen keskusteluun. Ydinvoima nähdään yhtenä keinona torjua ilmastonmuutosta. Ei olekaan yllätys, että vuoden 2008 lopussa rakenteilla oli 43 uutta ydinvoimalaitosyksikköä; kymmenen enemmän kuin vuoden 2007 lopussa. Kiinassa käynnistyi uuden ydinvoimalaitosyksikön rakentaminen viidellä paikkakunnalla ja Etelä-Koreassa päätettiin kahden uuden laitoksen rakentamisesta samoin kuin Venäjällä. Yhteensä maailmassa on nyt ydinvoimalaitoskapasiteettia rakenteilla 37 600 MWe:a.

Päätöksiä uusien ydinvoimayksiköiden rakentamisesta odotetaan useissa maissa, muun muassa USA:ssa, Kanadassa, Englannissa, Sveitsissä ja Italiassa.

TVO on ennakoinnut hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi tarvittavia toimenpiteitä ja päättänyt investoida merkittävästi hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon. Päätös Olkiluoto 3:sta tehtiin vuonna 2003. TVO jätti huhtikuussa 2008 valtioneuvostolle periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseksi Olkiluotoon.

Ydinsähkön tuotanto Olkiluodossa sujui vuonna 2008 perinteiseen tapaan turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti. Olkiluodon OL1- ja OL2-yksiköiden tuotanto oli yhteensä 14,4 terawattituntia. OL2 teki käyttöhistoriansa parhaan tuotantomäärän 7,3 terawattituntia. Yksiköiden yhteinen käyttökerroin oli 95,3 prosenttia, joka on kansainvälisessä vertai-

lussa erittäin hyvä taso. Näin hyvä tulos on mahdollista vain osaavan ja motivoituneen henkilöstön avulla.

Olkiluoto 3 -projektissa suunnittelu, rakentaminen, alihankinnat, laitteiden valmistus sekä asennukset jatkuivat. Reaktorilaitoksen työt Olkiluodossa painottuivat edelleen rakentamiseen. Turpiinlaitoksen töiden painopiste siirtyi rakentamisesta asennuksiin. Keskeisiä töitä tehtiin työmaalla vuorotoin ja työmaavahvuus vuoden lopussa oli noin 4 000. TVO:n laitostoitimittajalta saaman tiedon mukaan Olkiluoto 3 valmistuu kesäkuussa 2012.

Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikön ympäristövaikutusten arviointiselostus toimitettiin työ- ja elinkeinoministeriölle helmikuussa 2008. Lausuntoaika selostuksesta päättyi huhtikuussa, jonka jälkeen TVO jätti periaatepäätöshakemuksen valtioneuvostolle neljännen ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseksi Olkiluotoon. Olkiluodossa on hyvä valmius OL4:n toteuttamiseen. Eurajoen kunta on antanut positiivisen lausuntonsa hankkeesta. Jos valtioneuvostolta ja eduskunnalta saadaan hankkeelle myönteinen päätös, OL4 on mahdollista saada tuotantokäyttöön ennen vuotta 2020. Tämä on asetettu uuden kapasiteetin valmistumistavoitteeksi myös ilmasto- ja energiastrategiassa.

TVO:n talous oli vakaa ja yhtiön asema edullisen omakustannushintaisen sähkön tuottajana hyvä. Luottokelpoisuusluokitukset säilyivät ennallaan.

Otin toimitusjohtajan tehtävät vastaan 1.7.2008. Esitän tässä yhteydessä kiitoksen edeltäjilleni, jotka ovat neljässä vuosikymmenessä tehneet suomalaisesta ydinvoimayhtiöstä, TVO:sta, kansainvälisesti arvostetun, menestyneen, huipputuloksia tekevän yhtiön. Samalla, edeltäjäni viitoittamalla nöyrällä ja ydinvoiman erityishaasteet ymmärtävällä tiellä, jatkamme yhdessä koko henkilöstön kanssa. Haluan esittää parhaat kiitokset yhtiön omistajille, henkilöstölle, rahoittajille, viranomaisille ja muille sidosryhmille vuodesta 2008.

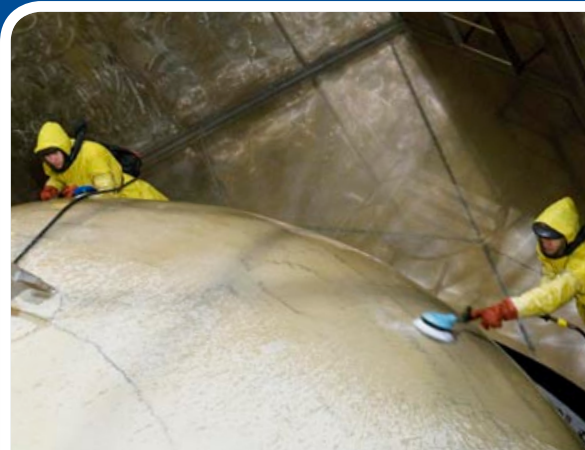
Helmikuussa 2009

Jarmo Tanhua

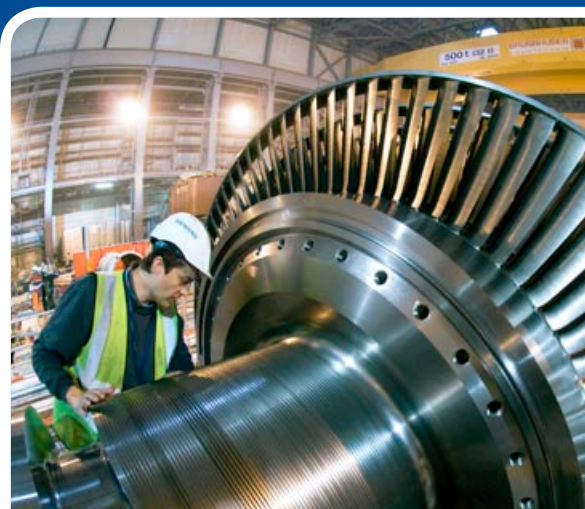
TVO jätti huhtikuussa valtioneuvostolle periaatepäätöshakemuksen Oikiluoto 4 -yksikön rakentamisesta Oikiluotoon.

OL1:llä ja OL2:lla tehtiin vuosihuollot touko-kesäkuussa. Huoltojen aikana vaihdettiin osa polttoainenipuista uusiin sekä tehtiin modernisointi- ja määräaikaistöitä sekä vuosittaisia koestuksia, testauksia ja korjauksia.

DI Jarmo Tanhua aloitti TVO:n toimitusjohtajana heinäkuussa Pertti Simolan siirtyttyä emoyhtiö Pohjolan Voiman varatoimitusjohtajaksi. Tanhua on työskennellyt TVO:ssa jo 18 vuotta.

OL3-turpiinilaitoksella asennettiin turpiinikomponentteja.

Uuden vuosihuoltorakennuksen rakentaminen jatkui ja se valmistuu vuoden 2009 vuosihuoltoihin.

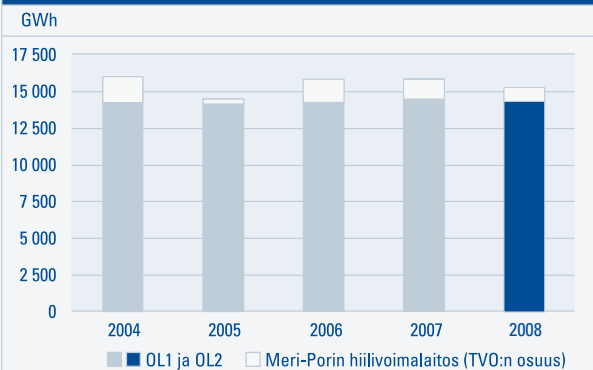
OL3:n reaktoripaineastia kuljetettiin vuoden lopulla Japanista Oikiluotoon.

Teollisuuden Voima Oyj:n keskeisiä lukuja graafeina

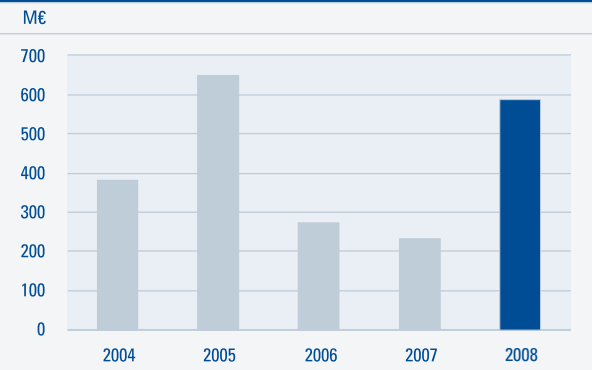
Liikevaihdon kehitys

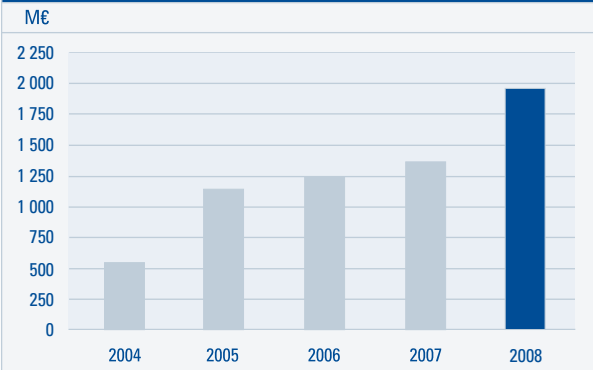
Sähkön toimitukset osakkaille

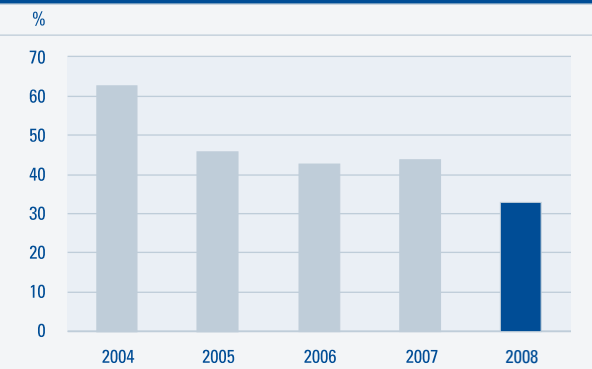
Investoinnit (netto, ilman hiilidioksidipäästöoikeuksia)

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat (ilman lainaa VYR:ltä)

Omavaraisuusaste

Henkilöstö keskimäärin

TVO tuottaa noin kuudesosan Suomessa käytetystä sähköstä ilman hiilidioksidipäästöjä.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ansiosta ilmakehään on jäänyt päästämättä yli 280 miljoonaa hiilidioksiditonnia.

Toimintaympäristö

EU:n yhteisen energiapolitiikan kehittämisen keskeiset tekijät ovat olleet ilmastonmuutoksen torjunta, kasvava huoli energian tuontiriippuvuudesta ja EU:n kilpailukyvyn varmistaminen. Vuonna 2007 päätettiin ilmasto- ja energiatavoitteista vuoteen 2020 asti. Kasvihuonekaasupäästöjä on vähennettävä 20 prosenttia vuoden 1990 tasoon verrattuna, uusiutuvan energian osuutta pitäisi pystyä kasvattamaan 20 prosenttiin ja energiatehokkuutta pitäisi parantaa 20 prosenttia. Vuoden 2008 tammi-kuussa tavoitteet purettiin ehdotuksiksi konkreettisiksi toimiksi.

Energiapoliittisia linjauksia tehdessään komissio on perustanut ryhmiä ja keskustelufoorumeita selvittämään ydinvoiman roolia EU:n energiapolitiikassa. Kansallisista ydinturvallisuusviranomaisista koostuva korkean tason työryhmä on selvittänyt, tarvitaanko EU:ssa yhteisiä säädöksiä ydinvoiman turvallisuudelle ja jätehuollossa. Marraskuussa 2008 komissio teki ehdotuksen ydinturvadirektiiviksi, jonka käsittely aloitetaan EU-instituutioissa. Komission aloitteesta on perustettu eurooppalainen ydinvoimafoorumi (ENEF) keskustelemaan laajasti ydinvoiman roolista koko energiahuollossa sekä ydinvoiman tutkimusta käsittelevä foorumi (SNE-TP) laatimaan ohjelmaa strategiselle ydinvoimatutkimukselle.

Komissio on julkaissut toisen strategisen energia-katsauksensa, jonka tarkoituksena on antaa ohjeita EU:n tulevaisuuden energiapoliittisille linjauksille. Katsaukseen liitettiin myös ydinvoimaa kuvaava ohjelma (PINC), joka keskittyy energiahuoltovarmuuteen ja tuleviin investointitarpeisiin. Myös OECD:n ydinenergiaeliimen NEA:n syksyllä 2008 julkaisema ydinvoimaselvitys kartoittaa ydinvoiman roolia tulevien vuosikymmenien energiahuollossa.

Vuoden 2008 lopulla oli rakenteilla 44 uutta reaktoria 14 maassa. Lähivuosien aikana odotetaan uusien ydinvoimalaitosprojektien käynnistyvän erityisesti Aasiassa (kuten Kiina, Intia, Japani ja Etelä-Korea), minkä lisäksi uusia hankkeita valmistellaan myös useissa Euroopan

maissa, Yhdysvalloissa ja Venäjällä. Lisäksi monet sellaiset maat, jotka tähän mennessä eivät ole hyödyntäneet ydinvoimaa, ovat nyt kiinnostuneita ydinvoiman käytöstä.

Suomessa valtioneuvosto antoi eduskunnalle selonteon pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiasta marraskuussa 2008. Selonteon keskeiset päätavoitteet ovat energiahuollon ympäristöllinen kestävyys, toimitusvarmuus ja kilpailukyky. Strategian avulla pyritään täyttämään myös Suomelle sovittavat energia- ja ilmastotavoitteet Euroopan Yhteisön jäsenenä. Strateginen tavoite on energian kokonaiskulutuksen kasvun pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun. Strategiassa arvioidaan, että sähkön käyttö kasvaa edelleen. Kasvulle asetettiin kuitenkin kunnianhimoinen alentamistavoite. Ilman uusia poliittisia toimia sähkön kulutuksen määrän Suomessa vuonna 2020 arvioidaan olevan 103 TWh. Tästä pitäisi pystyä leikkaamaan 5 TWh.

Strategian tavoitteena on, että kotimainen sähkön tuotanto riittää kaikissa olosuhteissa, myös huippukuormituksen aikana. Maahamme tarvitaan strategian laskelmien mukaan uutta sähkön tuotantokapasiteettia vähintään 4 000 MW vuoteen 2020 mennessä kattamaan niin kulutuksen kasvua kuin korvaamaan vähenevää tuontia. Lisäksi on valmistauduttava korvaamaan vanhaa, tuotannosta poistuvaa kapasiteettia. Suomeen rakennettava kapasiteetissa etusijalle asetetaan kasvihuonekaasupäästöttömät ja vähäpäästöiset laitokset. Strategiassa varaudutaan myös ydinvoiman lisärakentamiseen vuoteen 2020 mennessä.

Vuonna 2008 Suomessa käytettiin sähköä 86,9 TWh. Vähennys vuoteen 2007 verrattuna oli 3,5 TWh eli 3,8 prosenttia. Syy vähennykseen oli taloudellinen taantuma, ja tämä näkyi erityisesti teollisuuden sähkön tarpeen vähenemisenä. Vuonna 2008 sähkön ja lämmön yhteistuotanto kattoi sähkön tarpeesta lähes 31 prosenttia, ydinvoima 25 prosenttia, vesivoima runsaat 19 prosenttia sekä hiili- ja muu lauhdevoima yli 9 prosenttia. Sähkön nettotuonti kasvoi vajaat 2 prosenttia vuoteen

2007 verrattuna ja oli 17 prosenttia sähkön käytöstä. Tuulivoiman osuus oli 0,3 prosenttia.

Keskeiset tapahtumat

Syyskuun 2. päivänä 2008 tuli kuluneeksi 30 vuotta siitä kun ydinsähkön tuotanto alkoi Olkiluodossa. Kolmen vuosikymmenen aikana Olkiluoto on tuottanut sähköä 351 miljardia kilowattituntia. Vuonna 2008 Olkiluodon kaksi laitossyksikköä tuottivat noin 17 prosenttia Suomessa käytetystä sähköstä.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen vuoden 2008 sähköntuotanto oli historian toiseksi suurin. Vuosituotanto yhteensä oli 14,4 TWh (miljardia kilowattituntia). Yhdessä Meri-Porin hiilivoimalaitososuuden kanssa tuotanto oli 15,2 TWh.

Kesäkuussa TVO:n hallitus nimitti DI Jarmo Tanhuan toimitusjohtajaksi 1.7.2008 alkaen ja DI Janne Mokaan voimalaitostekniikkaosaston johtajaksi myös 1.7.2008 alkaen sekä DI Jouni Silvennoisen projektiosaston johtajaksi 1.9.2008 alkaen. Lakiasiat ja riskienhallinta -osaston johtaja, VT Risto Siilos nimitettiin toimitusjohtajan sijaiseksi 1.9.2008 alkaen.

Olkiluodon infrastruktuurin täydentämiseen liittyvät varaston ja kunnossapitokorjaamojen laajennustyöt, jotka oli aloitettu keväällä 2007, etenivät harjakorkeuteen helmikuussa 2008. Varastolaajennus valmistuu kokonaisuudessaan alkuvuonna 2009.

Huhtikuussa käynnistyivät uuden vuosihuoltorakennuksen rakennustyöt Olkiluodossa. Uudisrakennus valmistuu vuoden 2009 vuosihuoltoihin mennessä.

Olkiluoto 3 -projektin toteutus jatkui. Vuoden 2008 aikana koko työmaan henkilömäärä kasvoi merkittävästi. Turpiinilaitoksen töiden painopiste siirtyi rakentamisesta asennustöihin. Turpiinit ja generaattori sekä muut merkittävät komponentit asennettiin paikoilleen. Turpiinilaitoksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2009 aikana. Reaktorilaitoksella työt painoutuivat edelleen rakentamiseen. Tärkeimmät komponentit valmistuivat tai ovat valmistumassa. Reaktoripaineastia saapui laivakul-

jetuksena Olkiluotoon vuoden 2009 alussa.

TVO vastaanotti OL3:n avaimet käteen -laitostoimitajalta (AREVA-Siemens-konsortio) tammikuussa 2009 arvion siitä, että OL3:n valmistuminen lykkääntyy kesäkuuhun 2012.

TVO jätti 25.4.2008 valtioneuvostolle periaatepäätöshakemuksen neljännen ydinvoimalaitossyksikön (OL4) rakentamiseksi Olkiluotoon. Hanke on yhteiskunnan kokonaisedun mukainen ja sopusoinnussa Suomen hallituksen ilmasto- ja energialinjausten kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus) saatiin kesäkuussa. Posiva Oy jätti niin ikään 25.4.2008 periaatepäätöshakemuksen käytetyn polttoaineen loppusijoituslaitoksensa laajentamiseksi OL4:ää varten.

Periaatepäätöshakemuksia koskevat julkiset kuulemistilaisuudet pidettiin Eurajoella lokakuussa. Eurajoen kunnanvaltuusto antoi 15.12.2008 puoltavat lausuntonsa molempien hakemusten johdosta.

OL1:n ja OL2:n vuosihuollot toteutettiin suunnitelmien mukaisesti 4.5.–3.6.2008.

Vuoden aikana yhtiöön palkattiin 70 (vuonna 2007: 57) vakinaista henkilöä. Yhtiöstä lähti vuoden aikana 37 (43) vakinaista henkilöä, joista 12 (13) siirtyi eläkkeelle.

Liiketoiminnan tulos

TVO toimii omakustannusperiaatteella. Syntyvät kustannukset veloitetaan vuosittain osakkailta sähkön hinnassa, jolloin tilikauden tulos lähtökohtaisesti on nolla. Osakkaat maksavat muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan ja kiinteät kustannukset omistuksen mukaisessa suhteessa riippumatta siitä, onko teho-osuutta käytetty vai ei. Toimintaperiaatteesta johdettujen tulokseen perustuvien tunnuslukujen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista liiketoiminnan tai tuloksen ymmärtämiseksi.

Konsernin liikevaihto oli raportointikaudella 257,3 (232,3) miljoonaa euroa. Sähkön toimitusmäärä oli 15 144 (15 723) GWh. Konsernin tulos oli 53,1 (37,4) mil-

joonaa euroa tappiollinen. Oikaistu tulos on 46,8 (47,9) miljoonaa euroa tappiollinen. Osakkuusyrittöksen myyntivoitto sekä IFRS-säännösten edellyttämät tilikauden tulokseen vaikuttavat ydinjätehuoltovastuun ja suojauslaskennan ulkopuolisten rahoitusinstrumenttien arvotukset on otettu huomioon oikaistussa tuloksessa (katso Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja). Emoyhtiön tulos oli 9,4 (0,0) miljoonaa euroa voitollinen, mikä johtui osakkuusyhtiöosakkeiden myyntivoitosta.

Rahoitus ja maksuvalmius

Konsernin likviditeetti ja rahoitusasema oli vakaa. Lainoja nostettiin suunnitelmien mukaan.

TVO:n korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen määrä, lukuun ottamatta osakkaille edelleen lainattua lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastosta, oli vuoden lopussa 1 959,5 (1 362,3) miljoonaa euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden aikana 800,7 (119,7) miljoonaa euroa. Lainoja lyhennettiin 67,0 (11,4) miljoonaa euroa. Lainamäärän lisäys kohdistui pääasiassa OL3-projektiin ja likviditeetin varmistamiseen. OL3-projektin rahoituskulut on aktivoitu taseeseen. Lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastolta lisättiin 47,7 (28,1) miljoonalla eurolla.

Vuoden lopussa yhtiöllä oli nostamattomia pitkäaikaista luottositoumuksia yhteensä noin 1 514 (2 098) miljoonaa euroa. Likvidejä varoja oli 201,6 (80,7) miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten luottositoumusten ohella yhtiöllä on kotimainen yritystodistusohjelma, jonka määrä on 1 000 miljoonaa euroa. Yritystodistuksia oli laskettu liikkeelle 347,5 (484,4) miljoonaa euroa 31.12.2008.

Vuonna 2007 päätetty B-sarjan osakeanti (95,6 miljoonaa euroa) maksettiin marraskuussa 2008.

Korkojohdannaisilla on pidennetty yhtiön lainojen korkosidonnaisuusajankäyttöä. Valuuttajohdannais sopimuksilla on muunnettu valuuttamääräisiä lainoja ja maksuja euromääräisiksi. Johdannaisien käsittelytapa on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa ja johdannaiset on

eritelty liitetiedoissa.

Yhtiöllä oli vuoden lopussa seuraavat luottokelpoisuusluokitukset:

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
FitchRatings	A-	F2
Japan Credit Rating Agency	AA	

Hallinnointiperiaatteet

TVO:n hallitukseen kuuluu vähintään seitsemän ja enintään kymmenen jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päättyttyä ja päättyy uuden vaalin suorittavan yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistajalla, joka omistaa yli 20 prosenttia ja enintään 50 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista, on oikeus nimetä hallitukseen kolme jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallituksella on palkitsemisvaliokunta, jonka jäseninä ovat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, sekä tarkastusvaliokunta, jonka tehtäviä hoitaa koko hallitus. Valiokunnat on asetettu hallituksen päätöksellä joulukuussa 2004. Hallituksen työjärjestystä suunnitellaan muutettavaksi niin, että siinä otetaan huomioon uuden listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaiset tarkastusvaliokunnan tehtävät soveltuvin osin.

Yhtiön osakkaat ovat tehneet keskinäisen osakassopimuksen, jossa säädellään tarkemmin hallinnointiperiaatteita. Yhtiön hallinnoinnissa ja ohjauksessa noudatetaan hallinnointi- ja ohjauksjärjestelmiä koskevia toimintaperiaatteita (Corporate Governance), jotka hallitus on kirjannut ja hyväksynyt sovellettaviksi vuoden 2005 alusta. Ne perustuvat listayhtiöitä koskevaan suositukseen, jota TVO noudattaa soveltuvin osin. Yhtiössä seurataan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin uudistuksia, ja TVO:n hallitus päivittää tarvittaessa hallinnointi- ja ohjauksjärjestelmää.

Hallintoelimet

Yhtiökokouksia pidettiin kaksi. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 25.4.2008, jolloin hallitukseen valittiin kymmenen jäsentä. Yhtiökokous valtuutti hallituksen hakemaan valtioneuvoston periaatepäätöstä Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikölle. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 15.10.2008, jolloin hallitukseen valittiin uusi jäsen eronneen tilalle.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 25.4.2008 valittiin hallituksen puheenjohtajaksi Tapio Kuula ja varapuheenjohtajaksi Timo Rajala.

Hallitus piti 16 kokousta kertomusvuoden aikana.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi DI Pertti Simola 30.6.2008 asti ja DI Jarmo Tanhua 1.7.2008 alkaen. VT Risto Siilos nimitettiin toimitusjohtajan sijaiseksi 1.9.2008 alkaen.

Varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajiksi Eero Suomelan, KHT sekä KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, jonka päävastuullisena tarkastajana on toiminut Niina Vilske, KHT.

Sääntely-ympäristö

Ydinenergialainsäädännön peruseriaatteena on, että ydinenergian käytön tulee olla yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Ydinenergian käyttöä, käytön valvontaa ja ydinturvallisuutta koskevat keskeiset säännökset sisältyvät ydinenergialakiin ja ydinenergia-asetukseen sekä niiden nojalla annettuihin alemmanasteisiin säädöksiin, kuten Säteilyturvakeskuksen YVL-ohjeisiin. Tämän lisäksi ydinenergian käyttöön sovellettavia säännöksiä on muun muassa säteilylaissa. Ydinlaitoksen haltijan vastuuseen ydinvahingosta sovelletaan puolestaan ydinvastuulakia.

Ydinenergian käyttö on luvanvaraista. Periaatepäätöstä, rakentamislupaa ja käyttö lupaa haetaan valtioneuvostolta. Ydinenergian käytön turvallisuuden valvonta kuuluu Säteilyturvakeskukselle, joka huolehtii myös turva- ja valmiusjärjestelyjen valvonnasta ja ydinmateriaalivalvonnasta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Sisäinen valvonta

TVO:n hallitus ja toimiva johto vastaavat yhtiön sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen riittävydestä. Sisäisen valvonnan tavoite on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Yhtiöasiakirjat sekä vahvistetut politiikat ja toimintaohjeet luovat perustan TVO:n hallintojärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle.

Yhtiön toiminnoissa otetaan huomioon hyväksytyt yhtiötason politiikat. TVO ja sen henkilöstö toimivat yhtiön määrittelemien politiikkojen mukaisesti.

Politiikat on ryhmitelty neljäksi kokonaisuudeksi: ydinturvallisuus ja laatu, yhteiskuntavastuu, tuotanto sekä yritysturvallisuus.

TVO on kehittämässä sisäistä valvontaansa vuoden 2009 aikana. Painopisteinä ovat erityisesti sisäisen valvonnan toimintaperiaatteiden ja roolien täsmentäminen, prosessien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen sekä politiikkojen ja ohjeistuksien edelleen kehittäminen.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tarkoitus on tukea tavoitteiden saavuttamista ja estää riskejä toteutumasta sekä pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja mahdollisia vaikutuksia. Riskienhallintaa valvoo yhtiön hallitus, joka vahvistaa yhtiön riskienhallinnan periaatteet.

Riskienhallintaa johtaa yhtiön johtoryhmä, jonka alaisuudessa toimii koordinoinnista huolehtiva riskienhallintaryhmä. Riskienhallintaryhmä ylläpitää ja kehittää riskienhallintajärjestelmää, tekee yhtiötason riskikartoituksia riittävän usein ja laajasti, analysoi riskejä sekä seuraa tarvittavia varautumistoimenpiteitä ja arvioi niiden riittävyttä.

Organisaatioyksiköt vastaavat riskienhallinnan käytännön toteutuksesta. Yritysturvallisuus, riskienhallinnan ohjeistus, raportointi sekä vakuutukset hoidetaan keskitetysti.

TVO:ssa riskienhallinta on osa yhtiön turvallisuuskulttuurin mukaista toimintajärjestelmää ja osa jokapäiväistä toimintaa. Toiminnan uhkia ja eri riskitekijöitä sekä menetelmiä niiden ennaltaehkäisemiseen, hallintaan ja vähentämiseen seurataan jatkuvasti. Riskikartoituksessa eri uhkien toteutumisen todennäköisyys arvioidaan ja riskeille laaditaan tapauskohtaisesti erillinen varautumissuunnitelma.

TVO:ssa strategiset riskit luokitellaan seuraaviin osaluokkiin: tuotantotoiminta, turvallisuus ja ympäristö, tuotannon laajentaminen, henkilöstö ja osaaminen, rahoitus ja kustannustehokkuus sekä sidosryhmien luottamus. Vuositason tavoitteisiin liittyvät riskitarkastelut perustuvat organisaatioyksiköiden seuraavan vuoden tavoitteisiin.

Turvallisuuteen ja tuotantoon liittyviä riskejä pienennetään pitämällä laitossyksiköt hyvässä kunnossa. Erityisen tärkeää on vuosihuoltojen laadukas suunnittelu ja toteutus. Omaisuusriskejä katetaan ydin- ja muilla esinevakuutuksilla. Ydinvastuun varalta ovat voimassa lain mukaiset ydinvastuuvakuutukset. Konsernin sähkön tuotannossa käytetään maailmanlaajuisilta markkinoilta hankittavia polttoaineita, uraania ja hiiltä. Ydinpolttoaineeseen liittyviä riskejä on pienennetty hajauttamalla hankintoja useammalle toimittajalle ja tekemällä pitkäaikaisia sopimuksia.

OL3:n rakentamisvaiheen riskienhallinnassa on keskeistä laitostoimittajan toiminnan valvonta ja ohjaus avaimet käteen -sopimuksen asettamien ehtojen mukaisesti. Vahinkoriskeihin ja niiden aiheuttamiin viivästyksiin on varauduttu vakuutuksilla.

TVO:n rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti yhtiön rahoitustoiminnossa yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. TVO:n liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Rahoituslähteiden hajauttamisella sekä pitkäaikaisilla luottositoumuksilla ja likvideillä varoilla pienennetään rahoitukseen liittyviä riskejä. Markkinariskejä on pienennetty korkojohdan-

naisilla ja pitämällä lainat euromääräisinä. Rahoitusriskien hallintaa ja polttoaineen hintariskiä on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29 Rahoitusriskien hallinta.

Sisäinen tarkastus

TVO:n sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet on määritelty yhtiön ohjeissa. Sisäinen tarkastus raportoi toimitusjohtajalle ja tukee johtoa hyvän hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvontajärjestelmän kehittämisessä ja tehokkuuden sekä riittävyyden arvioinnissa.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön merkittävimmät riskit liittyvät OL3-projektin valmistumiseen. Laitossyksikön valmistuminen on viivästynyt ja tuotantokäyttö siirtyy vuoteen 2012. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista yhtiö on vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Rahoitusmarkkinoiden epävarma tilanne on nostanut yleisesti yrityslainojen rahoitusmarginaaleja, mikä vaikuttaa TVO:n uusien lainojen kustannuksiin.

OL1:n ja OL2:n sekä Meri-Porin hiilivoimalaitos-osuuden sähköntuotannon osalta ei ole näköpiirissä merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

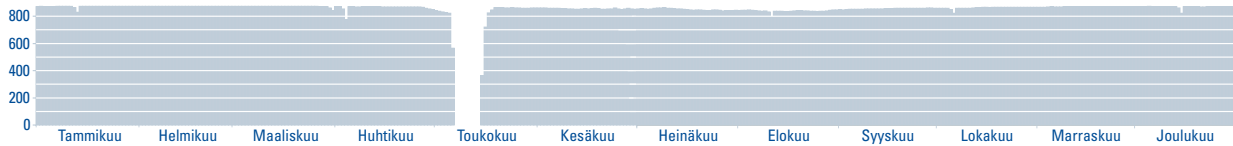
Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat

TVO sai joulukuussa 2008 Kansainväliseltä kauppamarkkinalta (ICC) tiedon, että AREVA-Siemens-konsortio (Toimittaja) on toimittanut ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Kysymyksessä on Toimittajan jo aiemmin joulukuussa 2007 TVO:lle esittämä vaade, jonka TVO on tutkinut ja todennut perusteettomaksi.

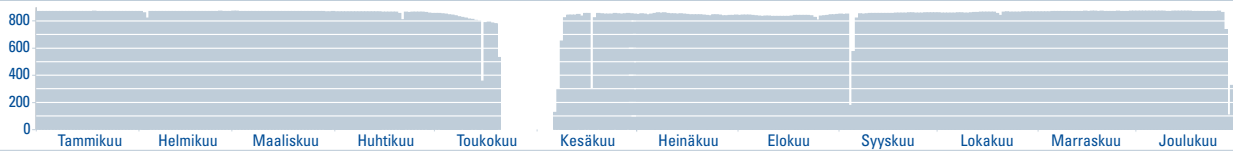
TVO on elokuussa 2008 jättänyt Toimittajalle vaateen sekä vastauksen Toimittajan aiempaan vaateeseen. Vaateessaan TVO on vaatinut Toimittajalta korvausta niistä kustannuksista ja menetyksistä, joita TVO:lle on

Tuotanto 2007

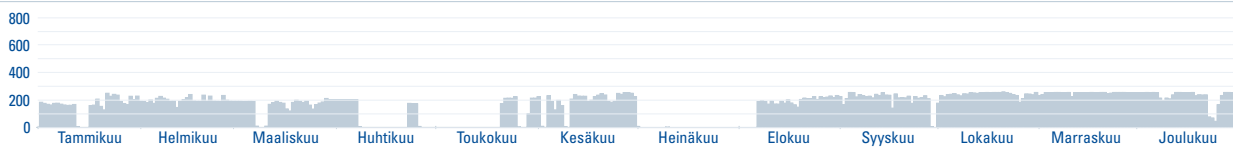
OL1 keskimääräinen sähköteho MW

OL2 keskimääräinen sähköteho MW

TVO:n osuus Meri-Porin tuotannosta keskimääräinen sähköteho MW

aiheutunut projektin viiveestä sekä Toimittajan muista toimista.

Yhtiö on lisäksi osapuolena toisessa ICC:n sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyt voivat jatkua usean vuoden ajan.

Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Osakepääoma ja osakeanti

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 oli 361,7 (266,1) miljoonaa euroa.

Yhtiössä on 1 162 467 100 (1 071 825 211) osaketta, joista 680 000 000 osaketta kuuluu A-sarjaan. Nämä oikeuttavat OL1:n ja OL2:n tuottamaan sähköön. C-sarjassa on 34 283 730 osaketta, jotka oikeuttavat Meri-Porin hiilivoimalaitoksen TVO-osuuden tuottamaan sähköön. Lisäksi yhtiössä voi olla enintään 680 000 000 B-sarjan osaketta, jotka oikeuttavat OL3:n tuottamaan sähköön.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 23.11.2007 päätetyn B-sarjan osakeannin (90 641 889 osaketta) merkintähinta 95,6 miljoonaa euroa maksettiin marraskuussa 2008 ja osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin joulukuussa 2008. B-sarjan osakkeita on tämän jälkeen yhteensä 448 183 370 (357 541 481).

Osakepääoman korotus perustui OL3:n rahoitus-suunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Olkiluodon ydinvoimalaitos

TVO tuottaa sähköä Eurajoen Olkiluodossa kahdella ydinvoimalaitosyksiköllä, OL1 ja OL2. Molempien laitosyksiköiden nimellissähköteho on 860 MW.

Olkiluodon voimalaitoksen tuotantomäärä vuonna 2008 oli erinomainen, 14 380 (14 386) GWh. Määrä on noin 17 (16) prosenttia Suomessa käytetystä sähköstä.

Laitosyksiköt toimivat turvallisesti koko vuoden.

OL1 tuotti sähköä 7 066 (7 335) GWh ja sen käyttökerroin oli 93,7 (97,5) prosenttia.

OL2 tuotti sähköä 7 314 (7 051) GWh ja sen käyttökerroin oli 96,9 (93,7) prosenttia. Tuotantomäärä on laitosyksikön kaikkien aikojen suurin.

Tuulivoimalaitoksen tuotanto oli 1,6 (1,8) GWh.

Olkiluodon kaasuturpiinivoimalaitoksen TVO-osuuden tuotanto oli 0,5 (0,2) GWh.

Vuosihuollot

Laitosyksiköiden vuosihuollot kestivät yhteensä 28 vrk 4 tuntia (25 vrk 13 tuntia). Tarkastukset osoittivat, että laitosyksiköt ovat hyvässä kunnossa.

OL1:llä oli huoltoseisokki 13.5.–3.6.2008. Laitosyksiköllä vaihdettiin 110 (124) nippua polttoainetta ja tehtiin ohjelman mukaiset määräaikaishuollot sekä tarkastus- ja huoltotöitä. Suurimpia näistä olivat generaattorin magnetointikoneen modernisointi ja generaattorin jännitesäätäjän vaihto. Yksiköllä tehtiin lisäksi vuosittaiset koestukset, testaukset ja korjaukset.

OL2:lla oli polttoaineenvaihtoseisokki 4.–12.5.2008. Laitosyksiköllä vaihdettiin 124 (116) nippua polttoainetta sekä tehtiin tarkastus- ja huoltotöitä. Suurimpia näistä olivat pääkiertopumpun huolto ja turpiinilaitoksen pesu.

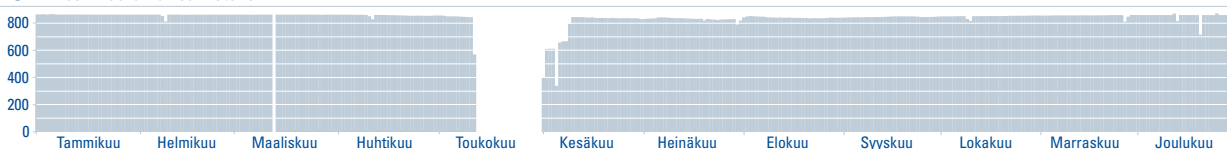
Ydinpolttoainehankinnat olivat raportointikaudella 48,5 (57,6) miljoonaa euroa ja ydinpolttoaineen kulutus 38,2 (38,3) miljoonaa euroa.

Ydinpolttoaine- ja uraanivaraston tasearvo vuoden lopussa oli 157,0 (146,6) miljoonaa euroa, josta reaktoreissa olevan polttoaineen arvo oli 60,8 (61,3) miljoonaa euroa.

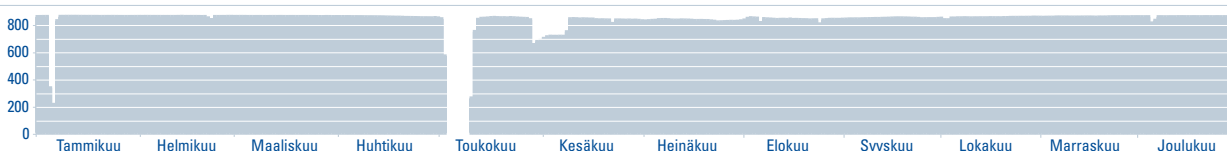
Meri-Pori

TVO on osallistunut Fortum Power and Heat Oy:n omistaman Meri-Porin hiilivoimalaitoksen rakentamiskustannuksiin 45 prosentin osuudella ja saa käyttöönsä osallistumisosuuttaan vastaavan määrän laitoksen kapasiteetista. Voimalaitoksen käytöstä vastaa Fortum Power

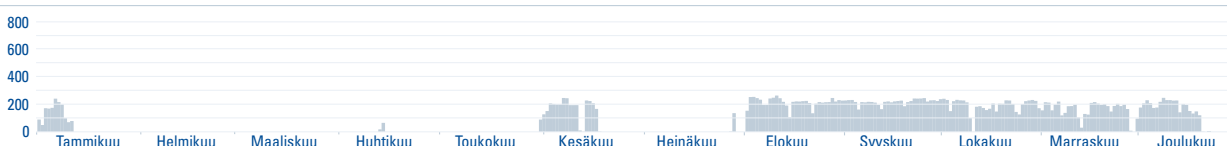
OL1 keskimääräinen sähköteho MW

OL2 keskimääräinen sähköteho MW

TVO:n osuus Meri-Porin tuotannosta keskimääräinen sähköteho MW

and Heat Oy. TVO hankki itse osuutensa käyttöön tarvittavan kivihiilen.

TVO:n osuus Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa tuotetusta sähköstä oli 816,9 (1 374,2) GWh ja sen tuottamiseen käytettiin hiiltä 286,8 (458,4) tuhatta tonnia ja hiilidioksidipäästöoikeuksia 661,0 (1 129,5) tuhatta tonnia. Yhtiön vuotuinen osuus vastikkeetta saaduista Meri-Porin päästöoikeuksista oli 295,9 (904,7) tuhatta tonnia vuosina 2008–2010 (2005–2007).

Olkiluoto 3

Olkiluoto 3 on rakenteilla oleva ydinvoimalaitos, joka on tilattu avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (Toimittaja), jonka muodostavat AREVA NP GmbH, AREVA NP SAS (AREVA) ja Siemens AG.

Olkiluoto 3:n suunnittelu, asiakirjojen viranomaiskäsitteily, rakentaminen sekä laitteiden valmistus ja asennus jatkuivat. Sekä reaktori- että turpiinilaitoksen pääkomponenttien valmistustyöt etenivät. Reaktoripaineastian valmistus Japanissa saatiin päätökseen ja paineastia saapui Olkiluotoon vuoden 2009 alussa. Höyrystimien sekä muiden primääripiirin komponenttien valmistus jatkuivat. Turpiinin ja generaattorin valmistus Saksassa saatiin päätökseen ja turpiinit sekä generaattori asennettiin paikalleen Olkiluodossa.

Reaktorilaitoksen työt Olkiluodossa painottuivat edelleen rakentamiseen. Suojarakennuksen sisemmän seinämän suojavuoraus eteni, kun toinen erä teräsvuorausrenkaista nostettiin rakennukseen toukokuussa ja kolmas erä marraskuussa. Reaktorilaitokseen kuuluvien polttoaine- ja turvarakennuksien sekä jäte- ja apurakennuksien valu- ja rauditustyöt jatkuivat.

Turpiinilaitoksen töiden painopiste siirtyi asennukseen. Kaikki merkittävät turpiinikomponentit ja generaattori asennettiin paikalleen. Lämmönvaihtimet, säiliöt ja pumput on pääosin asennettu paikalleen. Putkiston asennukset etenivät.

Työmaan henkilöstön kokonaisvahvuus vuoden 2008 lopussa oli noin 4 000. Kaikkia keskeisiä töitä työmaalla

tehtiin vuorotoina. Työmaan turvallisuutta kuvaava tapaturmaideksi säilyi hyvällä tasolla. Toimenpiteet nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttamiseksi jatkuivat.

Olkiluoto 3:n vuoropäälliköiden ja ohjaajien koulutus jatkui.

Toimittajan ja sen alihankkijoiden toimintaa todennettiin normaalin toimitus- ja valmistusvalvonnan lisäksi lukuisin laatujärjestelmän mukaisin auditoinein.

TVO tukee Toimittajaa edelleen, jotta hanke saadaan valmiiksi mahdollisimman nopeasti asetetuista turvallisuus- ja laatuvaatimuksista tinkimättä.

TVO vastaanotti tammikuussa 2009 Toimittajalta arvon siitä, että laitoksen valmistuminen lykkääntyy kesäkuuhun 2012.

Median ja muiden sidosryhmien mielenkiinto OL3-projektia kohtaan oli koko vuoden suuri.

Kaikki OL3-projektin toteutuneet voimalaitoksen hankintamenojen aktivoitavat menot on kirjattu konsernin taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Ydinjätehuolto

Matala- ja keskiaktiivista voimalaitosjätettä on OL1:n ja OL2:n toiminnan aikana kertynyt yhteensä 6 238 (6 124) m³, josta 114 (119) m³ vuonna 2008. Jätteet loppusijoitetaan Olkiluodon matala- ja keskiaktiivisen jätteen luolaan (VLJ-luola).

Käytettyä ydinpolttoainetta on vastaavasti kertynyt vuoden loppuun mennessä 1 180 (1 142) tonnia, josta 38 (40) tonnia vuonna 2008. Käytetty ydinpolttoaine on varastoituna pääosin erillisessä Olkiluodon käytetyn polttoaineen välivarastossa (KPA-varasto).

Konsernin yhteisyritys Posiva Oy huolehtii käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta osakkaidensa TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n lukuun. Loppusijoituslaitokseen liittyvän tutkimustilan (ONKALO) rakennustyöt jatkuivat Olkiluodossa.

Olkiluodon loppusijoitustilaan sijoitetaan OL1:n, OL2:n, Loviisa 1:n ja Loviisa 2:n sekä OL3:n käytetty polttoaine. TVO:n osuus käytetyn polttoaineen loppusi-

joituksesta ja sen kustannuksista on noin 74 prosenttia.

Ydinjätehuollon kustannusten kattamiseksi yhtiö suorittaa maksuja ydineergialain mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahastoon. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) vahvisti yhtiön ydinjätehuollon vuoden 2008 lopun vastuumääräksi 1 137,6 (1 079,8) miljoonaa euroa ja yhtiön vuoden 2009 rahastotavoitteeksi Valtion ydinjätehuoltorahastossa 1 001,2 (927,7) miljoonaa euroa. Erotus on katettu vakuuksilla.

Konsernitilinpäätöksen veloissa on esitetty IFRS-säännösten mukaan laskettu ydinjätehuoltovastuu 599,8 (568,1) miljoonaa euroa ja varoissa tätä vastaava määrä yhtiön osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 20,6 (17,3) miljoonaa euroa, josta valtaosa käytettiin ydinjätehuoltoon.

TVO on merkittävä rahoittaja Suomessa reaktoriturvallisuuden ja ydinjätehuollon julkisissa tutkimusohjelmissa. Vuonna 2008 TVO:n maksuosuus ohjelmia rahoittavalle Valtion ydinjätehuoltorahastolle oli 2,9 (2,7) miljoonaa euroa.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä niiden myyntit

TVO:n investointikustannukset olivat ilman hiilidioksidipäästöoikeuksia 588,9 (227,2) miljoonaa euroa, joista OL3-projektiin kohdistui 537,0 (178,3) miljoonaa euroa. Hiilidioksidipäästöoikeuksia hankittiin vuonna 2008 10,7 (0,1) miljoonalla eurolla ja energiamarkkinavirastolle luovutettiin hankittuja hiilidioksidipäästöoikeuksia 0,1 (9,0) miljoonan euron arvosta.

Olkiluodon varaston ja kunnossapidon tilojen laajenusprojektin harjannostajaiset olivat helmikuussa. Tilat valmistuivat ja otettiin käyttöön pääosin vuoden 2008 aikana. OL1:n ja OL2:n vuosihuoltorakennusprojekti käynnistyi huhtikuussa ja tilat valmistuvat vuoden 2009 vuosihuoltoihin mennessä.

OL1:n ja OL2:n matalapaineturpiinien ja generaattorien vuosille 2010 ja 2011 ajoittuvan uusintaprojektin valmistelut jatkuivat. Projektiin liittyen tehtiin investointipäätös päähöyryputkien sisempien eristysventtiilien ja merivesipumppujen uusinnasta.

Olkiluoto 4 -hanke

TVO toteutti vuosina 2007–2008 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) Olkiluodon ydinvoimalaitoksen laajentamisesta neljännellä yksiköllä. YVA-menetelyssä tarkasteltiin sähkötehoaan 1 000–1 800 MW ja lämpötehoaan 2 800–4 600 MW ydinvoimalaitosyksikön rakentamista Olkiluotoon. Suunnitelman mukaisesti uusi yksikkö on tyypiltään joko kiehuus- tai painevesireaktorilaitos.

TVO luovutti OL4-laitosyksikköä koskevan YVA-selostuksen yhteysviranomaisena toimineelle työ- ja elinkeinoministeriölle helmikuussa 2008. YVA-selostuksen nähtävilläolo- ja lausuntoaika päättyi 21.4.2008. TEMin lausunto saatiin 19.6.2008. TVO toimitti YVAN täyden-

nysselvityksen yhteysviranomaiselle elokuussa 2008. TVO käynnisti myös luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen Natura-arvioinnin Rauman saariston Natura-alueelle (FI02000073).

TVO jätti valtioneuvostolle 25.4.2008 periaatepäätöshakemuksen (PAP-hakemus) neljännen ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseksi Olkiluotoon. TEMin lausunto OL4:n yleispiirteisestä selvityksestä saatiin 21.8.2008 ja se jaettiin kaikkiin kotitalouksiin Euran, Eurajoen, Kiuikaisten, Lapin, Luvian ja Nakkilan kunnissa sekä Rauman kaupungissa syyskuussa. PAP-hakemuksen nähtävilläolo- ja lausuntoaikana 12.9.–12.11.2008 toteutettiin julkinen kuulemistilaisuus 13.10.2008 Eurajoen kunnanvirastossa.

Laitosvaihtoehtojen soveltuvuus selvityksiä jatkettiin.

Turvallisuus ja ympäristöasiat

Olkiluodon ydinvoimalaitosyksiköt toimivat turvallisesti koko vuoden. Ydinturvallisuuteen merkittävästi vaikuttaneita tapahtumia ei ollut. Vuoden 2008 aikana laadittiin Säteilyturvakeskukselle (STUK) kahdeksan erikoisraporttia. Tapahtumista viisi luokiteltiin kansainvälisellä seitsenportaisella INES-asteikolla poikkeuksellisen turvallisuuteen vaikuttavana tapahtumana luokkaan 1. Muut tapahtumat luokiteltiin luokkaan 0 (ei merkitystä ydin- eikä säteilyturvallisuuteen).

Vuoden lopulla jätettiin STUKille hyväksyttäväksi OL1:tä ja OL2:ta koskeva määräaikainen turvallisuusarvio.

Toiminta on ollut yhtiön ympäristöpolitiikan, ympäristölupien sekä ympäristöasioiden hallintajärjestelmän mukaista. Yhtiön ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, johon kuuluu myös OL3:n rakentamisvaihe, täyttää kansainvälisen ISO 14001:2004 -standardin vaatimukset.

Vuodelle 2008 asetetusta yhdeksästä parannusta vaativasta ympäristötavoitteesta saavutettiin seitsemän. Vuoden aikana ei todettu yhtään merkittävää ympäristöpoikkeamaa. Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ympäristövaikutukset olivat vähäiset. Radioaktiiviset ilma- ja vesipäästöt olivat aiempien vuosien tapaan erittäin pienet ja huomattavasti alle viranomaisten asettamien rajojen.

Vaasan hallinto-oikeus antoi elokuussa 2008 päätöksen OL1:tä ja OL2:ta sekä OL3:a koskevaan ympäristölupaan esitetystä muutoksista. Asian käsittely jatkuu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Käytöstä poistetun Olkiluodon kaatopaikan sulkeminen käynnistettiin ja se toteutetaan ympäristölupamääräysten mukaisesti vuoden 2009 loppuun mennessä.

Vuoden 2008 ympäristöasiat ja ympäristöä kuvaavat tunnusluvut raportoidaan yksityiskohtaisemmin erillisessä, EMAS-asetuksen vaatimukset täyttävässä yhteiskuntavastuuraportissa, joka on ulkopuolisen tahon todentama.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 783 (757) henkilöä ja keskimäärin vuoden aikana 812 (787) henkilöä. TVO:n henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 777 (750) henkilöä ja keskimäärin vuoden aikana 806

(780) henkilöä. TVO:n vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 709 (676) henkilöä.

TVO:lle palkattiin 70 (57) henkilöä. Työtehtäviään vaihtoi vuoden aikana 34 (56) henkilöä. TVO:n palveluksesta erosi vuoden aikana 37 (43) vakinaista henkilöä, joista 12 (13) siirtyi eläkkeelle.

Eri henkilöstöryhmiä koskevat energia-alan työehtosopimukset olivat voimassa koko vuoden.

Organisaatio

Yhtiön uusi perusorganisaatio astui voimaan 1.1.2008. Organisaatiomuutoksen yhteydessä aiempi Käyttöosasto muutettiin Tuotanto-osastoksi. Yhtiön hallitus nimitti 1.7.2008 alkaen toimitusjohtajaksi voimalaitostekniikkaosaston johtaja Jarmo Tanhuan toimitusjohtaja Pertti Simolan siirryttyä emoyhtiö Pohjolan Voima Oy:n varatoimitusjohtajaksi. Voimalaitostekniikkaosaston johtajaksi nimitettiin sähkö- ja automaatiotekniikkatoimiston päällikkönä toiminut Janne Mokka. Projektiosaston johtajaksi nimitettiin 1.9.2008 alkaen projektiosaston yksikköpäällikkönä toiminut Jouni Silvennoinen johtaja Martin Landtmanin siirryttyä toisen työnantajan palvelukseen. Toimitusjohtajan sijaiseksi nimitettiin Lakiasiat ja riskienhallinta -osaston johtaja Risto Siilos 1.9.2008 alkaen.

Koulutus

TVO:laisten perus-, täydennys- ja jatkokoulutus toteutui aikaisempien vuosien tapaan.

OL1:n ja OL2:n nykyiset ohjaajat osallistuivat vuonna 2008 täydennyskoulutukseen viranomaisten edellyttämällä tavalla. Uusien ohjaajien koulutukset ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti.

OL3:n käyttöhenkilöstön koulutusta jatkettiin laitostoimittajan antamalla koulutuksella, lisäksi aloitettiin vuonna 2008 palkattujen OL3-ohjaajien koulutus.

Olkiluodon aluetulokoulutus jatkui koko vuoden. Aluetulokoulutukseen osallistui vuoden aikana 4 820 henkilöä, joista 3 185 englanninkieliseen koulutukseen.

Tytäryhtiöt

TVO Nuclear Services Oy

TVO Nuclear Services Oy (TVONS) on kokonaan TVO:n omistama tytäryhtiö. TVONS tuottaa asiakkailleen lisäarvoa, joka perustuu korkeaan ydinturvallisuuteen, kustannustehokkaaseen toimintaan ja ydinjätehuoltoon sekä näihin liittyvään osaamiseen ja palveluihin. TVONSin asiakkaiden käytettävissä on TVO:n henkilöstön erikoisosaaminen sekä Olkiluodon infrastruktuuri.

Olkiluodon Vesi Oy

Olkiluodon Vesi Oy on kokonaan TVO:n omistama tytäryhtiö. Se huolehtii TVO:n ja Posiva Oy:n Olkiluodon toimintaan tarvittavasta raakavesihuollosta.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Posiva Oy

TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n omistama Posiva Oy huolehtii osakkaidensa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen tutkimuksesta ja toteutuksesta. TVO

omistaa Posivasta 60 prosenttia. Posiva jatkoi käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeen maanalaisen tutkimustilan louhintatöitä suunnitelmien mukaisesti.

Polartest Oy

TVO on myynyt osakkeensa Polartest Oy:stä 31.12.2008.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

TVO vastaanotti OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta (AREVA-Siemens-konsortio) tammikuussa 2009 arvion siitä, että OL3:n valmistuminen lykkääntyy kesäkuuhun 2012.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut muita olennaisia, raportoitavia tapahtumia tai muutoksia.

Arvio tulevasta kehityksestä

Alkaneella tilikaudella tuotannon odotetaan jatkuvan edellisen vuoden tapaan. Olkiluodon ydinvoimalaitoksen tuotantoedellytykset ovat hyvät. Ydinpolttoaineen saatavuus on varmistettu pitkäaikaisin sopimuksin.

Vuonna 2009 OL1:llä ja OL2:lla toteutetaan tavanomaiset huolto- ja polttoaineenvaihtoseisokit, joiden arvioidaan kestävän yhteensä noin 23 vuorokautta.

TVO jatkaa suunnitelmallisesti OL3-ydinvoimalaitosyksikön toteutusta. Laitoksen arvioidaan valmistuvan tuotantokäyttöön vuonna 2012.

TVO käyttää Meri-Porin hiilivoimalaitoksen kapasiteettia aiempien periaatteiden mukaisesti.

OL3:n ja yhtiön muiden voimalaitosyksiköiden tarvitseman henkilöstön rekrytointia ja koulutusta jatketaan suunnitellusti.

TVO jatkaa OL4-ydinvoimalaitoshankkeen valmistelua ja laitosvaihtoehtojen soveltuvuus selvityksiä vuoden 2009 aikana.

Posiva Oy jatkaa maanalaisen tutkimustilan rakentamista Olkiluodossa ja hakee periaatepäätöstä laajemmasta ydinpolttoaineen loppusijoitustilasta, suuruudeltaan 12 000 tonnia.

TVONS jatkaa palveluiden markkinointia ja myyntiä.

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Teollisuuden Voima Oyj:n tilikauden voitto on 9 360 000 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja

TVO-KONSERNI (IFRS) (M€)	2008	2007	2006
Liikevaihto	257	232	230
Tilikauden voitto/tappio	-53	-37	4
Tutkimustoiminnan menot	21	17	15
Investoinnit (netto, ilman hiilidioksidipäästöoikeuksia)	598	257	277
Oma pääoma	823	918	758
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:ltä)	2 005	1 368	1 246
Osakaslainat (sisältyvät edellisiin) *	179	179	179
Laina VYR:ltä	696	648	620
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	600	568	505
Taseen loppusumma	4 299	3 619	3 228
Omavaraisuusaste (%) **	33,3	45,6	44,6
Henkilöstö (keskimäärin)	812	787	754

* Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

** Omavaraisuusaste (%) = $100 \times \frac{\text{oma pääoma} + \text{osakaslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ydinjätehuoltoon liittyvä varaus} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

KONSERNIN OIKAISTU TULOS (M€)	2008	2007	2006
Tilikauden voitto/tappio (IFRS)	-53	-37	4
Ydinjätehuoltovastuun vaikutus * (voitto -/tappio +)	-1	-8	-13
Rahoitusinstrumenttien vaikutus ** (voitto -/tappio +)	16	-3	-19
Myydyn osakkuusyrityksen tulosvaikutus (voitto -/tappio +)	1	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-37	-48	-28
Myydyn osakkuusyrityksen tulosvaikutus (FAS) (voitto -/tappio +)	-9	0	0
Oikaistu tilikauden voitto/tappio	-46	-48	-28

* Sisältää IFRS-säännösten mukaisen ydinjätehuoltovastuun tulosvaikutukset.

** Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja

TEOLLISUUDEN VOIMA OYJ (FAS) (M€)	2008	2007	2006	2005	2004
Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolakia (FAS) noudattaen.					
Liikevaihto	245	225	227	199	217
Polttoainekulut	56	66	65	44	69
Ydinjätehuoltokulut	56	49	29	27	23
Muut sähköntuotannon tuotot ja kulut	109	101	106	94	90
Pääomakulut (poistot sekä rahoitustuotot ja -kulut)	61	57	56	59	58
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-37	-48	-29	-24	-23
Investoinnit (netto, ilman hiilidioksidipäästöoikeuksia)	589	227	272	647	382
Oma pääoma	613	604	408	408	229
Tilinpäätössiirtojen kertymä	175	221	269	298	322
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:ltä)	1 960	1 362	1 242	1 146	554
Osakaslainat (sisältyvät edellisiin) *	179	179	179	179	179
Laina VYR:ltä	696	648	620	595	573
Taseen loppusumma	3 617	2 951	2 639	2 519	1 745
Omavaraisuusaste (%) **	33,1	43,6	42,5	46,0	62,3
Henkilöstö (keskimäärin)	806	780	748	693	641

* Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

** Omavaraisuusaste (%) = $100 \times \frac{\text{oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} + \text{osakaslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

VARAT VALTION YDINJÄTEHUOLTO-RAHASTOSSA (VYR) (M€)	2008	2007	2006	2005	2004
	1 001,2	927,7	864,1	826,6	792,7

SÄHKÖN TOIMITUS OSAKKAILLE (GWh)	2008	2007	2006	2005	2004
Olkiluoto 1	7 039	7 317	6 956	7 208	7 001
Olkiluoto 2	7 288	7 032	7 278	6 984	7 072
Olkiluoto yhteensä *	14 327	14 349	14 234	14 192	14 073
Meri-Pori	817	1 374	1 509	250	1 797
Yhteensä	15 144	15 723	15 743	14 442	15 870

* Sisältää tuulivoimasähköä 1,6 (1,8 vuonna 2007) GWh ja kaasuturpiinisähköä 0,5 (0,2) GWh.

KÄYTTÖKERTOIMET (%)	2008	2007	2006	2005	2004
Olkiluoto 1	93,7	97,5	93,8	98,3	95,1
Olkiluoto 2	96,9	93,7	96,9	94,0	96,1
Laitosyksiköt yhteensä	95,3	95,6	95,4	96,1	95,6

TVO:N SÄHKÖN TOIMITUKSEN OSUUS SUOMEN SÄHKÖN KÄYTÖSTÄ (%)	2008	2007	2006	2005	2004
	17,4	17,4	17,5	17,0	18,3

Tilinpäätös 2008

TVO-konsernin tilinpäätös

sivut 23–51

Emoyhtiön tilinpäätös

sivut 52–65

Tuloslaskelma, IFRS

TVO-KONSERNI

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Liikevaihto	3	257 275	232 327
Valmistus omaan käyttöön	4	10 390	9 868
Liiketoiminnan muut tuotot	5	16 688	8 450
Materiaalit ja palvelut	6	-131 841	-100 276
Henkilöstökulut	7	-55 704	-51 608
Poistot ja arvonalentumiset	8	-51 452	-50 311
Liiketoiminnan muut kulut	9	-74 055	-64 889
Liikevoitto/-tappio		-28 699	-16 439
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	14	751	440
Rahoitustuotot	10	84 497	66 215
Rahoituskulut	10	-109 678	-87 572
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-25 181	-21 357
Voitto/tappio ennen veroja		-53 129	-37 356
Tuloverot	11	-4	-5
Tilikauden voitto/tappio		-53 133	-37 361
Jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-53 133	-37 361

Tase, IFRS

TVO-KONSERNI			
1 000 €	Liitetieto	31.12.2008	31.12.2007
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	2 484 603	1 937 015
Aineettomat hyödykkeet	13	21 787	12 125
Laina- ja muut saamiset	16	700 890	652 993
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	14	1 009	2 296
Sijoitukset osakkeisiin	17	9 855	12 773
Johdannaissopimukset	20	4 883	7 983
Osuus Valtion ydinjätehuolto-rahastosta	25	599 789	568 121
Pitkäaikaiset varat yhteensä		3 822 816	3 193 306
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	181 272	159 739
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16	89 119	164 640
Johdannaissopimukset	20	3 091	19 617
Rahasto-osuudet	17	0	75 073
Rahavarat	18	202 694	6 425
Lyhytaikaiset varat yhteensä		476 176	425 494
Varat yhteensä		4 298 992	3 618 800
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	21	361 692	266 092
Osakeanti	21	0	95 600
Ylikurssirahasto ja vararahasto	21	242 383	242 383
Arvonmuutosrahasto	21	-32 929	9 343
Kertyneet voittovarot	21	251 684	304 817
Oma pääoma yhteensä		822 830	918 235
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	25	599 789	568 121
Osakaslainat	23	179 300	179 300
Laina Valtion ydinjätehuolto-rahastolta	23	695 775	648 075
Muut rahoitusvelat	23	1 321 687	696 960
Johdannaissopimukset	20, 23	43 982	8 524
Pitkäaikaiset velat yhteensä		2 840 533	2 100 980
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	22	365	1 200
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	23	451 455	481 372
Johdannaissopimukset	20, 23	8 910	1 690
Saadut ennakot	24	18 621	14 755
Ostovelat	24	15 421	8 952
Muut lyhytaikaiset velat	24	140 857	91 616
Lyhytaikaiset velat yhteensä		635 629	599 585
Velat yhteensä		3 476 162	2 700 565
Oma pääoma ja velat yhteensä		4 298 992	3 618 800

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

TVO-KONSERNI

1 000 €	Osake- pääoma	Osakeanti	Ylikurssi- rahasto ja vararahasto	Arvonmuutos- rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2006	166 092	0	242 383	7 116	342 178	757 769	757 769
Rahavirran suojaukset							
Koronvaihtosopimukset							
Omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot				5 838		5 838	5 838
Valuuttatermiinit							
Omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot				1 009		1 009	1 009
Vaihto-omaisuuteen siirretty määrä				-926		-926	-926
Keskeneräiseen laitosinvestointiin siirretty määrä				-2 387		-2 387	-2 387
Myytavissä olevat sijoitukset							
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostuksesta				906		906	906
Tuloslaskelmaan siirretty määrä				-2 212		-2 212	-2 212
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	0	0	0	2 227	0	2 227	2 227
Tilikauden voitto/tappio					-37 361	-37 361	-37 361
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0	0	0	2 227	-37 361	-35 134	-35 134
Osakeanti	100 000	95 600				195 600	195 600
Oma pääoma 31.12.2007	266 092	95 600	242 383	9 343	304 817	918 235	918 235
Rahavirran suojaukset							
Koronvaihtosopimukset							
Omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot				-49 225		-49 225	-49 225
Valuuttatermiinit							
Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot				9 538		9 538	9 538
Vaihto-omaisuuteen siirretty määrä				488		488	488
Myytavissä olevat sijoitukset							
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostuksesta				-3 748		-3 748	-3 748
Tuloslaskelmaan siirretty määrä				675		675	675
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	0	0	0	-42 272	0	-42 272	-42 272
Tilikauden voitto/tappio					-53 133	-53 133	-53 133
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0	0	0	-42 272	-53 133	-95 405	-95 405
Osakeanti	95 600	-95 600				0	0
Oma pääoma 31.12.2008	361 692	0	242 383	-32 929	251 684	822 830	822 830

Rahavirtalaskelma, IFRS

TVO-KONSERNI			
1 000 €	Liitetieto	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		-53 133	-37 361
Oikaisut:			
Verot		4	5
Rahoitustuotot ja -kulut		25 181	21 357
Poistot ja arvonalentumiset		51 452	50 311
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta/tappiosta		-751	-440
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa		-956	-23 018
Myyntivoitot ja -tappiot käyttömajaisuushyödykkeistä ja osakkeista		-8 686	-341
Käyttöpääoman muutokset:			
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		-11 512	-8 745
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)		-21 533	-12 332
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		32 761	16 259
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-33 294	-26 170
Saadut osingot		1 190	1 155
Saadut korot		27 570	20 988
Maksetut verot		-1	-8
Liiketoiminnan nettorahavirta		8 292	1 660
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttömajaisuushyödykkeisiin		-579 070	-229 901
Aineellisten käyttömajaisuushyödykkeiden luovutustulot		146	111
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-11 138	-159
Aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		3	3
Investoinnit muihin sijoituksiin		-180	-671
Luovutustulot muista sijoituksista		10 578	1 212
Myönnetyt lainasaamiset		-48 259	-28 258
Lainasaamisten takaisinmaksut		311	307
Investointien nettorahavirta		-627 609	-257 356
Rahoituksen rahavirrat			
Maksullinen osakeanti	21	95 600	100 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot		848 389	147 775
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-66 951	-11 446
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		41	62
Lyhytaikaisten rahoitusvelkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-136 493	12 043
Rahoituksen nettorahavirta		740 586	248 434
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		81 498	88 725
Rahasto-osuuksien käyvän arvon muutos		-73	35
Rahavarat 31.12.	17, 18	202 694	81 498

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Konsernin perustiedot

Teollisuuden Voima Oyj tytäryhtiöineen muodostavat TVO-konsernin. Konsernin emoyhtiö on Teollisuuden Voima Oyj, jonka rekisteröity kotipaikka on Helsinki.

Teollisuuden Voima Oyj on julkinen suomalaisten teollisuus- ja voimayhtiöiden omistama osakeyhtiö. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti TVO toimittaa sähköä osakkailleen ns. Mankala-periaatteella (omakustannushintaperiaatteella) eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa sähkön osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Yhtiö omistaa ja käyttää kahta ydinvoimalaitosyksikköä (OL1 ja OL2) ja rakennuttaa kolmatta yksikköä (OL3) Olkiluodossa, Eurajoen kunnassa. Olkiluodon ydinvoimalan lisäksi TVO:lla on osuus Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa sekä osuus kaasuturpiinilaitoksesta ja tuulivoimalaitos Olkiluodossa.

Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavilla Internet-osoitteessa www.tvo.fi ja TVO:n Helsingin konttorista osoitteessa Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

Tämä konsernitilinpäätös hyväksyttiin julkistettavaksi TVO:n hallituksen kokouksessa 27.2.2009. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi muuttaa tai hylätä tilinpäätöksen.

2 Laadintaperiaatteet

Laadintaperusta

TVO-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon kirjattavia rahasto-osuuksia, sijoituksia osakkeisiin ja johdannaisia.

Konsernitilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämismisvaluutta.

Vuonna 2008 tuli voimaan IAS 39 (Muutos) ja IFRS 7 (Muutos), Reclassification of Financial assets (sovellettavissa 1.7.2008 alkaen). Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Alla luetellut seuraavina tilikausina voimaan tulevat IFRS-standardit ja IFRIC-tulkinnat on julkaistu, mutta konserni ei ole ottanut niitä käyttöön ennenaikaisesti.

Konserni ottaa seuraavat standardit ja tulkinnat käyttöön tulevana tilikausina niiden tullessa voimaan pakollisena:

- IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IAS 23 (uudistettu), Vieraan pääoman menot (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRS 8, Toiminnalliset segmentit (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi korvaa IAS 14 -standardin. Sen mukaan segmenttitietojen esittämisessä on käytettävä ”johdon lähestymistapaa”, jolloin tiedot esitetään samalla tavalla kuin sisäisessä raportoinnissa.
- Improvements to IFRSs -muutokset (Annual Improvements 2007) *) (voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRS 3 (uudistettu), Liiketoimintojen yhdistäminen *) -standardin ja IAS 27 (uudistettu), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös *) -standardin muutos (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen sallittua).

Konsernissa on arvioitu IFRS 8 Toiminnalliset segmentit -standardia ja todettu, että konsernilla on kaksi raportoitavaa segmenttiä; ydinvoima ja hiilivoima. Lisäksi IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen -standardin muutoksen myötä konserni tulee jatkossa todennäköisesti esittämään laajan tuloslaskelman. Muilla tulkinta- tai standardimuutoksilla ei katsota olevan olennaista vaikutusta tilinpäätökseen.

Seuraavilla tulevana tilikausina voimaan tulevilla standardeilla ja tulkinnolla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, koska ne eivät liity konsernin toimintaan:

- IAS 32 (muutos), Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 (muutos), Tilinpäätöksen esittäminen – Luonastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkautuessa syntyvät velvoitteet *) (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutos (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 11, IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet (voimassa 1.3.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 13, Kanta-asiakasohjelmat (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

- IFRIC 14, IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johdettavan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 15, Kiinteistöjen rakentamissopimukset *) (voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 16, Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation *) (voimassa 1.10.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRS 1 (muutos), Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 (muutos), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös *) (voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IAS 39 (Muutos), Financial instruments: Recognition and measurement – Eligible Hedged Items *) (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 17, Distributions of Non-cash Assets to Owners *) (voimaan 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- IFRIC 12, Service Concession Arrangements *) (voimassa 1.1.2010 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

*) EU ei ole vielä hyväksynyt standardia/tulkintaa sovellettavaksi.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät Teollisuuden Voima Oyj (TVO) ja sen tytäryritykset TVO Nuclear Services Oy, Olkiluodon Vesi Oy ja Perusvoima Oy. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta tilikauden lopussa. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Tytäryritykset yhdistellään konserniin hankintamenomenetelmällä. Hankintamenoksi muodostuu hankintahetken käypiin arvoihin arvostettujen vastikkeeksi annettujen varojen ja syntyneiden tai vastuulle otettujen velkojen sekä hankinnasta välittömästi johtuneiden menojen yhteisumma.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa konsernin keskinäinen osakkeenomistus, konsernin sisäiset liiketahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako eliminoidaan. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvon alentumisesta. Tytäryritysten laadintaperiaatteet on pääosin muutettu vastaamaan konsernin omaksumia laadintaperiaatteita yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Osuudet osakkuusyrityksissä ja yhteisyrityksissä

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava

vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. TVO on myynyt kaikki omistamansa osakkuusyritys Polartestin osakkeet (omistusosuus 31,86 %) 31.12.2008. Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta on yhdistelty myyntipäivään asti ja myyntivoitto kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni on sopimukseen perustuen sitoutunut jakamaan määräysvallan kyseisen yrityksen taloudellisista ja liiketoiminnallisista periaatteista toisen osapuolen kanssa. TVO:n yhteisyritys 60 %:n omistusosuudella on Posiva Oy, jonka pääasiallisesta toiminnasta, käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta, vastaa sen kumpikin omistaja oman käyttönsä mukaisesti.

Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmällä.

Segmenttiraportointi

Konsernin pääasiallinen liiketoiminta on sähkön tuottaminen osakkailleen Suomessa. Muun liiketoiminnan kuten konsultointipalveluiden myynnin osuus suhteessa sähkön tuottamiseen on vähäinen. Maantieteellisiä segmenttejä ei ole, sillä yhtiön sähköä käyttävät osakkaat sekä varat ja velat sijaitsevat Suomessa. Tämän vuoksi segmenttiraportointia ei esitetä erillisenä liitetietona.

Tuloutusperiaatteet

Konserni toimii omakustannusperiaatteella. Tuotot määräytyvät saadun vastikkeen perusteella sähköä tai palveluja luovutettaessa. Tuotot esitetään vähennettynä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla. Tuotot on kirjattu seuraavasti:

Sähkön myynti ja muu liikevaihto

Sähkön myyntituotot kirjataan toimituksen perusteella. Kirjatut myyntituotot osakkaille perustuvat toimitettuihin määriin. Palvelujen myyntituotot kirjataan suoriteperusteisesti tilikaudella, jolloin palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Usean tilikauden kestävätkä pitkän aikavälin konsultointipalveluprojektien tuotot tuloutetaan tilinpäätöspäivään mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen suhteessa projektin arvioituista kokonaismenoista. Mikäli on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Muut tuotot

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot sisältyvät muihin tuottoihin. Tähän ryhmään luetaan vuokratuotot ja kertaluonteiset erät kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot. Nämä tuloutetaan suoriteperusteisesti.

Avustukset

Avustukset merkitään kirjanpitoon niiden käypään arvoon silloin, kun konserni täyttää avustusten saamiseen liittyvät ehdot ja on kohtuullisen varmaa, että avustukset tullaan saamaan. Menoihin liittyvät avustukset merkitään tuloennakoiksi taseeseen ja kirjataan tuloslaskel-

maan samalla kaudella, jolloin niihin liittyvät menot kirjataan. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset vähennetään kyseisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenosta.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät, ja ne sisältyvät konsernituloslaskelman muihin kuluihin. Kehittämismenot aktivoidaan, jos on varmuus siitä, että ne kerryttävät tuloja tulevaisuudessa jolloin kokulut aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan poistoina kuluksi tulovirtojen kertymisen aikana. TVO:lla ei ole tällä hetkellä aktivointiedellytykset täyttäviä kehittämismenoja.

Ydinjätehuoltoon liittyvät tutkimusmenot on käsitelty laadintaperiaatteiden kohdassa Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta.

Voimalaitoshankkeiden hankintamenoa sisällytetään rakennusaikaiset vieraan pääoman menot. Vieraan pääoman menoja ovat rakennusaikaisiin velkoihin liittyvät korkokulut sekä omasta pääomasta siirretyt voitot ja tappiot, jotka liittyvät suojauslaskennan ehdot täyttäviin johdannaissopimuksiin.

Ydinvoimalaitoksen hankintameno sisältää arvioidut hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta aiheutuvat menot (lisätietoja laadintaperiaatteiden kohdassa Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus).

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Muu käyttöomaisuus poistetaan tasapoistomenetelmällä niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Tasapoistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

OL1- ja OL2-ydinvoimalaitosyksiköiden	
Perusinvestointi	61 vuotta
Modernisointihankeinvestoinnit	21–35 vuotta
Modernisointiin liittyvät	
automaatioinvestoinnit	15 vuotta
Lisäinvestoinnit	10 vuotta
Meri-Porin hiilivoimalaitososuus	25 vuotta
Tuulivoimalaitos	10 vuotta
Olkiluodon kaasuturpiinilaitososuus	30 vuotta.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen tai sen osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan, jos osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon

vain, mikäli on todennäköistä, että menoista koituu vastaista taloudellista hyötyä.

Vuosittain toistuvat korjaus- ja huoltomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Voimalaitosten modernisointeihin ja ylläpitoon liittyvät investoinnit aktivoidaan.

OL3 on rakenteilla oleva ydinvoimalaitos ja siihen liittyvät erät on esitetty keskeneräisenä laitosinvestointina (liitetieto 12).

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä saaduilla avustuksilla, kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumuksilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta.

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät atk-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat eräät käyttökorvaukset. Konsernilla ei ole liikearvoa eikä muita aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

ATK-ohjelmistot	10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden poistoaikaa muutetaan tarvittaessa, jos arvioitu taloudellinen käyttöikä muuttuu aikaisemmista arvioista.

Lisäksi aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät hiilidioksidi (CO₂) -päästöoikeudet. Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina ja ne näkyvät omana eränään. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta. Palautettavia päästöoikeuksia koskeva velvoite kirjataan hallussa olevien päästöoikeuksien kirjanpitoarvolla lyhytaikaisiin velkoihin. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan toteutuneita päästöjä, kirjataan puuttuvista päästöoikeuksista lyhytaikainen velka tilinpäätöspäivän markkina-arvolla. Päästöoikeuskulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut -ryhmään. Päästöoikeuksien myyntitulot hyvitetään omistajille.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Tilinpäätöshetkellä arvioidaan, onko viitteitä omaisuuserien kirjanpitoarvojen mahdollisista arvonalentumisista. Kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää, on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun. Hiilen osalta hankintamenu määritetään FIFO-menetelmällä (first in, first out) ja tarvikevaraston osalta painotettuun, juoksevaan keskihintaan. Hankintamenu muodostuu raaka-aineista, raaka-aineisiin kohdistuvista välittömistä työsuorituksista ja muista välittömistä menoista. Vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa ei alenneta sen hankintamenua pienemmäksi, koska TVO toimii omakustannushintaperiaatteella, jolloin vaihto-omaisuuden netorealisoituarvo kattaa aina sen hankintamenu.

Ydinpolttoaineen käyttö kirjataan laskennallisen kulutuksen mukaisesti.

Vuokrasopimukset

Rahoitusleasingisopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuus erä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikautittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruisen korkoprosentti.

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokrat kirjataan tulolaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Rahoitusvarat

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan taseesta pois silloin, kun oikeudet sijoituksen kassavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai ne on siirretty ja konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

Konserni on luokitellut rahoitusvarat neljään ryhmään 1.1.2006 alkaen. Ryhmät ovat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, laina- ja muut saamiset, myytävissä olevat sijoitukset ja rahavarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat ne johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan kriteereitä. Ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja

tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella kuin ne syntyvät.

Laina- ja muut saamiset

Laina- ja muihin saamisiin sisältyvät pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset sekä lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset. Jos erä erääntyy yli 12 kuukauden kuluessa, se kirjataan pitkäaikaisiin varoihin. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikki laina- ja muut saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen niiden alkuperäiseen nimellisarvoon, mikä vastaa niiden käypää arvoa.

Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä oleviin sijoituksiin sisältyvät sijoitukset osakkeisiin ja rahasto-osuudet. Jos erä erääntyy yli 12 kuukauden kuluessa, se kirjataan pitkäaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan arvonmuutosrahastoon. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Sellaiset sijoitukset noteerattomiin osakkeisiin, joiden käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää, arvostetaan hankintamenuun.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jos myytävissä olevaksi sijoitukseksi luokitellun rahoitusvaran tai varojen ryhmän arvonalentumisesta on näyttöä, arvonmuutosrahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa myyntisaamisesta arvon alentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaisopimuksia suojaautukseen polttoainehankintojen valuuttariskiltä sekä lainojen korkoriskiltä. IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan piiriin kuuluu tällä hetkellä konsernin uraani- ja hiilipolttaineen kiinteäehtoisten hankintasopimusten valuuttakurssiriskiltä suojautumiseen tehdyt instrumentit (va-

luuttatermiinit) sekä pääosa konsernin lainasopimusten korkorahavirtojen heilahtelulta suojautumiseen tehdyistä koronvaihtosopimuksista.

Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee johdannaissopimuksen osapuoli ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Suojauslaskennan ulkopuolelle jäävien korko-optioiden (korkokatto- ja -lattiasopimukset) ja eräiden koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset esitetään rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Rahavirran suojauslaskenta

Konserni dokumentoi sekä suojausta aloitettaessa että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaiset tehokkaita kumoamaan suojattavien kohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutokset. Suojauslaskennassa mukana olevat johdannaiset jaetaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin sen mukaan, miten suojausinstrumentin rahavirrat ajoittuvat.

Rahavirtojen suojausiksi määritettyjen ja rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannausinstrumenttien käypien arvojen muutosten tehokas osuus merkitään omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolloin suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Kuitenkin kun suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuulumattoman omaisuuserän tai velan kirjaamiseen, omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omasta pääomasta ja sisällytetään kyseisen omaisuuserän tai velan alkuperäiseen hankintamenoon tai kirjanpitoarvoon.

Kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, kyseisellä hetkellä omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti, kun myös ennakoitu liiketoimi toteutuu ja merkitään tuloslaskelmaan. Kun ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta tapahtuvan, omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Polttoainestojen suojaustulokset kirjataan oikeaseuran varaston arvoa. Koronvaihtosopimukset kirjataan rahoituseriin.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon transaktiomenot sisällyttäen. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Erä kirjataan lyhytaikaisiin velkoihin, jos se erääntyy 12 kuukauden kuluessa. Rahoitusvelkoihin sisältyy lisäksi johdannaisia, jotka on käsitelty kohdassa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet paitsi, jos ne johtuvat voimalaitoksen rakentamisesta, jonka saaminen valmiiksi sen aiottua käyttötarkoitusta varten vaatii huomattavan pitkän ajan. Tällöin vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Tällaisia ovat muun muassa OL3:n rakennusaikaiset vieraan pääoman menot.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaisemaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoituserien kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Osakepääoma

TVO:lla on A-, B- ja C-osakesarjat. A-sarja oikeuttaa nykyisten OL1- ja OL2-ydinvoimalaitosyksiköiden tuottamaan sähköön. B-sarja oikeuttaa OL3:n tuottamaan sähköön. C-sarja oikeuttaa Meri-Porin hiilivoimalaitoksen TVO-osuuden tuottamaan sähköön.

Osakkeista yhtiön perustamisen yhteydessä ja osakepääoman korotuksina saadut suoritukset on kirjattu osakepääomaan, vararahastoon ja ylikurssirahastoon.

Osakekohtainen tulos

Konserni ei esitä osakekohtaista tulosta, koska emoyritys toimii omakustannusperiaatteella. TVO:n osakkeet eivät myöskään ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Varaukset

Konserni kirjaa varauksen ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta ja lakiin perustuvista ym. vaateista silloin, kun konsernilla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta ja että velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksen määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Arvostamisessa käytetään korkoa, joka muodostuu arvioidusta pitkän aikavälin reaalkorosta lisätynä EKP:n inflaatiotavoitteella sekä arvioidulla yhtiön riskipremiolla. Ajan kulumisesta johtuva varauksen määrän kasvu kirjataan korkokuluksi.

Merkittävin varaus on ydinenergialakiin perustuva ydinjätehuoltovastuu, joka kattaa kaikki tulevat olemassa olevan ydinjätteen käsittelystä aiheutuvat kulut mukaan lukien ydinvoimalaitosten käytöstä poiston, käytetyn polttoaineen loppusijoittamisen sekä riskimarginaalin.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus

Emoyhtiön ydinenergialain mukainen ydinjätehuoltovastuu katetaan maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon ydinjätehuoltomaksua. Vastuu kattaa kaikki

tulevat olemassa olevan ydinjätteen käsittelystä aiheutuvat kulut mukaan luettuna ydinvoimalaitosten käytöstä poiston, käytetyn polttoaineen loppusijoituskustannukset sekä riskimarginaalin siten, että käytöstä poiston oletetaan alkavan arviointivuotta seuraavan vuoden alusta. Posiva Oy huolehtii TVO:n käytetyn polttoaineen loppusijoituksen tutkimuksista ja toteutuksesta. Posiva perii TVO:lta näistä toimenpiteistä vuosittain aiheutuneet kustannukset mukaan lukien käyttöomaisuuden hankintamenot.

Konsernitiilinpäätöksessä TVO:n rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja ydinjätehuoltovastuu esitetään pitkäaikaisissa varoissa ja varauksena pitkäaikaisissa veloissa. Ne on käsitelty noudattaen IFRIC 5:n ”Oikeudet osuuksiin rahastoissa, jotka on tarkoitettu käytöstä poistamiseen, alkuperäiseen tilaan palauttamiseen ja ympäristön kunnostamiseen” tulkintaa.

Ydinjätehuollon varauksen käypä arvo on laskettu diskonttaamalla kassavirrat, jotka perustuvat suunnitelmiin arvioiduista tulevista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista huomioiden jo tehdyt toimenpiteet.

Ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen alkuperäinen nykyarvo (ydinvoimalaitoksen käyttöönottohetkellä) on kirjattu investointina taseeseen ja sitä oikaistaan myöhemmin suunnitelmaan tulevilla muutoksilla. Käytöstä poistamiseen liittyvästä investoinnista tehdään poistot ydinvoimalaitoksen ennakoitun käyttöajan kuluessa.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat ydinjätteen loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun saakka. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä.

Aikatekijä otetaan huomioon kirjaamalla ydinjätehuoltovarauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu. TVO:n Valtion ydinjätehuoltorahaston osuudelle kertyvä korko esitetään rahoitustuotoissa.

TVO:n rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on suurempi kuin rahasto-osuutta vastaava taseessa esitetty omaisuuserä. Ydinjätehuollon vastuumäärä on katettu TVO:n rahasto-osuudella ydinjätehuoltorahastossa ydinennergialain mukaisesti. Ydinjätehuollon vastuumäärää ei diskontata. Vuosittainen maksu Valtion ydinjätehuoltorahastoon perustuu ydinjätehuoltovastuun ja rahastotavoitteen muutokseen, osuuteen ydinjätehuoltorahaston tuloksesta ja tehdyistä toimenpiteistä johtuviin muutoksiin.

Verot

Konserni ei kirjaa laskennallisia veroja, koska TVO toimii omakustannusperiaatteella. Tämän periaatteen mukaan TVO ei tule maksamaan veroa liiketoiminnastaan, joten verotettavaa tuloa ei synny. Konsernin veromäärä muodostuu verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen veroista. Veroihin kirjataan myös mahdolliset aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat verot.

Työsuhde-etuudet

Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu loppuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty maksupohjaisena järjestelyinä kuten myös eräät vapaaehtoiset eläkevakuutukset.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Arvioiden käyttö ja johdon harkintaa edellyttävät laatisperiaatteet

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Arviot ja oletukset vaikuttavat varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Toteumat voivat poiketa arvioista.

Ydinvoimalan tulevaan käytöstä poistoon ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvä varaus

Arvioita ja oletuksia on käytetty ydinvoimalan tulevaan käytöstä poistoon ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvien varojen, velkojen, kulujen ja tuottojen arviointiin. Arviot perustuvat pitkäaikaisiin kassavirtaennusteisiin arvioiduista syntyvistä kustannuksista.

Pääasialliset oletukset liittyvät teknisiin suunnitelmiin, aikatekijään, kustannusennusteisiin ja diskonttokorkoon. Valtion viranomaiset hyväksyvät tekniset suunnitelmat. Muutokset oletetussa diskonttokorossa vaikuttavat varauksen määrään. Jos diskonttokorkoa pienennetään, varaus kasvaa.

TVO:n maksut Valtion ydinjätehuoltorahastolle perustuvat diskonttaamattomaan velkaan. Mahdollinen varauksen kasvu kompensoituu taseeseen kirjattavalla yhtä suurella TVO:n osuuden kasvulla Valtion ydinjätehuoltorahaston varoista. IFRS:n mukaan varojen kirjanpitoarvo ei voi ylittää varauksen arvoa, koska TVO:lla ei ole määräysvaltaa Valtion ydinjätehuoltorahastossa (katso liitetieto 25 Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus).

Rakenteilla oleva voimalaitos OL3

OL3 on rakenteilla oleva voimalaitos, joka on tilattu avaimet käteen -periaatteella. OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajan ilmoituksen mukaan toimitus myöhästyy alkuperäisestä aikataulusta. Yhtiölle on syntynyt ja syntyy viivästymisestä aiheutuvia kuluja, joista yhtiöllä on toimitussopimukseen perustuen mahdollisuus vaatia korvausta. Koska lopullisen saatavan määrää ei luotettavasti voida arvioida, ei tätä ole IAS 37:n mukaisesti kirjattu. Laitostoimittajan vaatimusten ja meneillään olevien välimiesmenettelyjen perusteella ei ole myöskään kirjattu varauksia, koska vaatimukset on tutkittu ja todettu aiheettomiksi.

Kaikki OL3-projektin toteutuneet hankintameno- ja aktivoitavat menot on kirjattu konsernin taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

3 LIIKEVAIHTO

1 000 €	2008	2007
Olkiluoto 1 ja 2	206 181	185 462
Meri-Pori	38 882	39 520
TVO Nuclear Services Oy	12 198	7 333
Olkiluodon Vesi Oy	14	12
Yhteensä	257 275	232 327

Sähkön toimitus osakkaille (GWh)

Olkiluoto 1	7 039	7 317
Olkiluoto 2	7 288	7 032
Olkiluoto yhteensä *	14 327	14 349
Meri-Pori	817	1 374
Yhteensä	15 144	15 723

* Sisältää tuulivoimasähköä 1,6 (1,8 vuonna 2007) GWh ja kaasaturpiinisähköä 0,5 (0,2) GWh.

4 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

1 000 €	2008	2007
OL3-projektin henkilöstökulut	10 366	9 847
OL3-projektin ydinjäte- ja vesihuoltopalvelut	24	21
Yhteensä	10 390	9 868

5 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2008	2007
Vuokratuotot	3 055	3 061
Myyntivoitot sijoituksista	346	257
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	97	94
Myyntivoitot osakkuusyrityksistä	8 192	0
Saadut avustukset	249	293
Työpalvelujen myynti	4 374	4 449
Muut tuotot	375	296
Yhteensä	16 688	8 450

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

6 MATERIAALIT JA PALVELUT

1 000 €	2008	2007
Ydinpolttoaine	48 542	57 620
Hilli	27 994	20 192
Aineet ja tarvikkeet	2 971	3 021
Hiilidioksidipäästöoikeudet	10 675	76
Ydinjätehuollon kulut	55 914	25 240
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-21 533	-12 332
Ulkopuoliset palvelut	7 278	6 459
Yhteensä	131 841	100 276

7 HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2008	2007
Palkat	44 776	41 089
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	7 146	6 771
Muut pakolliset henkilösivukulut	3 782	3 748
Yhteensä	55 704	51 608

Tulospalkkiojärjestelmä

Koko vakituinen ja pitkäaikainen (yli vuoden) määräaikainen henkilöstö kuuluu tulospalkkiojärjestelmään. TVO:n johtoryhmä määrittelee vuosittain muille paitsi yhtiön johtajille tulospalkkiojärjestelmästä maksettavan tulospalkkioerän määräytymisperusteet eli tulospalkkioerät. Muutoksista tulospalkkiojärjestelmään päättää yhtiön hallitus. Tulospalkkiot kirjataan vuosittain kuluksi työsuoritusta vastaavasti. Osa palkkioista maksetaan palkkana ja osa Teollisuuden Voiman henkilöstörahoista hr.:ään. Hallituksen palkitsemisvaliokunta vahvistaa vuosittain yhtiön johtajille sovellettavat palkitsemisperiaatteet ja palkkion.

Konsernin palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin

	2008	2007
Toimihenkilöitä	650	630
Työntekijöitä	162	157
Yhteensä	812	787

Konsernin palveluksessa 31.12.

	2008	2007
Toimihenkilöitä	639	617
Työntekijöitä	144	140
Yhteensä	783	757

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

8 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2008	2007
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmistot	658	739
Muut aineettomat hyödykkeet	743	745
Yhteensä	1 401	1 484
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	9 271	7 857
Koneet ja kalusto	36 592	37 074
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 906	1 706
Voimalaitoksen käytöstäpoisto	2 282	2 190
Yhteensä	50 051	48 827
Yhteensä	51 452	50 311

9 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT *

1 000 €	2008	2007
Kunnossapitopalvelut	17 100	15 940
Aluehuolto	8 757	9 523
Tutkimuspalvelut	4 000	2 694
Muut ulkopuoliset palvelut	15 189	14 923
Kiinteistövero	3 590	3 420
Vuokrat	1 693	1 258
ATK- ja telekulu	4 400	2 862
Henkilöstöön liittyvät muut kulut	4 373	2 246
Viestintä	3 090	1 861
Muut kulut	11 863	10 162
Yhteensä	74 055	64 889

* Liiketoiminnan muiden kulujen jaottelua on muutettu.

Tutkimustoiminnan kulut

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimusmenoja 20,6 milj. euroa vuonna 2008 (17,1 milj. euroa vuonna 2007). Suurin osa tutkimusmenoista käytettiin ydinjätehuollon tutkimustoimintaan.

Tilintarkastajien palkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömät palvelut

1 000 €	2008	2007
Tilintarkastus	89	135
Tilintarkastajien lausunnot	8	3
Veroneuvonta	1	0
Muut palvelut	105	104
Yhteensä	203	242

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

10 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2008	2007
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	773	766
Voitot myytävissä olevista sijoituksista	71	2 212
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista		
Ydinjätehuoltolainasaamiset osakkailta	30 930	24 603
Muut	3 455	1 092
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos, netto	0	4 394
Realisoituneet johdannaistuotot, netto *	9 221	0
Ydinjätehuoltoon liittyvien varojen korkotuotot	40 047	33 148
Rahoitustuotot yhteensä	84 497	66 215
Tappiot myytävissä olevista sijoituksista	745	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Valtion ydinjätehuoltorahastolle	30 930	24 603
Muille	17 758	14 428
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus, netto	165	419
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Käyvän arvon muutos, netto	22 940	0
Realisoituneet johdannaiskulut, netto *	0	667
Ydinjätehuoltoon liittyvän varauksen korkokulut	37 140	47 455
Rahoituskulut yhteensä	109 678	87 572
Yhteensä	-25 181	-21 357

* Suojauslaskennan alaisista koronvaihtosopimuksista 179 (155) tuhatta euroa sisältyy realisoituneihin johdannaistuottoihin (realisoituihin johdannaiskuluihin) ja 782 (643) tuhatta euroa on aktivoitu taseeseen.

11 TULOVEROT

1 000 €	2008	2007
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	4	5
Yhteensä	4	5

TVO toimii omakustannusperiaatteella (ns. Mankala-periaatteella, katso liitetieto 1), joten TVO ei tule maksamaan veroa toimintansa aikana. Tilikauden verot muodostuvat verotuksessa vähennyskelvottomista kuluista.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

12 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa- ja- vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Voimalaitoksen käytöstäpoisto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	8 391	256 426	1 138 910	30 877	1 327 279	112 789	2 874 672
Lisäykset	242	2 308	9 908	2 537	580 393	3 028	598 416
Vähennykset	0	-395	-4 477	-3	-356	0	-5 231
Uudelleenryhmittelyt	0	9 779	4 651	394	-14 824	0	0
Hankintameno 31.12.2008	8 633	268 118	1 148 992	33 805	1 892 492	115 817	3 467 857
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	0	154 850	728 206	14 096	0	40 505	937 657
Vähennykset	0	-93	-4 361	0	0	0	-4 454
Tilikauden poistot	0	9 271	36 592	1 906	0	2 282	50 051
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	0	164 028	760 437	16 002	0	42 787	983 254
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	8 633	104 090	388 555	17 803	1 892 492	73 030	2 484 603
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	8 391	101 576	410 704	16 781	1 327 279	72 284	1 937 015

1 000 €	Maa- ja- vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Voimalaitoksen käytöstäpoisto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	7 801	249 846	1 114 372	28 771	1 124 754	102 877	2 628 421
Lisäykset	591	2 193	13 035	1 448	232 276	9 912	259 455
Vähennykset	-1	-954	-10 915	-158	-1 175	0	-13 203
Uudelleenryhmittelyt	0	5 341	22 418	816	-28 576	0	-1
Hankintameno 31.12.2007	8 391	256 426	1 138 910	30 877	1 327 279	112 789	2 874 672
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	0	146 993	702 022	12 544	0	38 315	899 874
Vähennykset	0	0	-10 890	-154	0	0	-11 044
Tilikauden poistot	0	7 857	37 074	1 706	0	2 190	48 827
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	0	154 850	728 206	14 096	0	40 505	937 657
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	8 391	101 576	410 704	16 781	1 327 279	72 284	1 937 015
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	7 801	102 853	412 350	16 227	1 124 754	64 562	1 728 547

Rakenteilla olevan ydinvoimalaitosyksikön (OL3) osuus ennakkomaksuista on 1,8 mrd. euroa vuonna 2008 (1,3 mrd. euroa vuonna 2007).

Rahoitusleasing sopimuksilla hankittua omaisuutta sisältyy aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin seuraavasti:

1 000 €	Keskeneräinen laitosinvestointi
Hankintameno 1.1.2008	2 115
Lisäykset	26
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	2 141

1 000 €	Keskeneräinen laitosinvestointi
Hankintameno 1.1.2007	1 769
Lisäykset	346
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	2 115

Rahoitusleasing sopimuksilla hankittu omaisuus on taseessa keskeneräisissä investoinneissa, joten poistoja ei ole kertynyt.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

13 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 €	Hiilidioksidipäästö-oikeudet	ATK-ohjelmistot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	76	19 123	20 458	0	39 657
Lisäykset	10 620	403	0	116	11 139
Vähennykset	-76	0	0	0	-76
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2008	10 620	19 526	20 458	116	50 720
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	0	15 616	11 916	0	27 532
Tilikauden poistot	0	658	743	0	1 401
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	0	16 274	12 659	0	28 933
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	10 620	3 252	7 799	116	21 787
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	76	3 507	8 542	0	12 125

1 000 €	Hiilidioksidipäästö-oikeudet	ATK-ohjelmistot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	8 973	19 094	20 458	0	48 525
Lisäykset	76	29	0	0	105
Vähennykset	-8 973	0	0	0	-8 973
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2007	76	19 123	20 458	0	39 657
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	0	14 877	11 172	0	26 049
Vähennykset	0	739	744	0	1 483
Tilikauden poistot	0	15 616	11 916	0	27 532
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	76	3 507	8 542	0	12 125
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	8 973	4 217	9 286	0	22 476

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät aktivoitunut korkomenot

1 000 €	Muut aineettomat hyödykkeet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	3 530	31 133	112 781	2 609	119 694	269 747
Lisäykset	0	0	0	0	64 368	64 368
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2008	3 530	31 133	112 781	2 609	184 062	334 115
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	2 088	20 012	72 223	1 689	0	96 012
Tilikauden poistot	107	444	1 693	33	0	2 277
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	2 195	20 456	73 916	1 722	0	98 289
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 335	10 677	38 865	887	184 062	235 826
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	1 442	11 121	40 558	920	119 694	173 735

1 000 €	Muut aineettomat hyödykkeet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	3 530	31 133	112 781	2 609	81 654	231 707
Lisäykset	0	0	0	0	46 814	46 814
Vähennykset	0	0	0	0	-1 148	-1 148
Uudelleenryhmittelyt	0	0	0	0	-7 626	-7 626
Hankintameno 31.12.2007	3 530	31 133	112 781	2 609	119 694	269 747
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	1 981	19 568	70 531	1 656	0	93 736
Tilikauden poistot	107	444	1 692	33	0	2 276
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	2 088	20 012	72 223	1 689	0	96 012
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	1 442	11 121	40 558	920	119 694	173 735
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	1 549	11 565	42 250	953	81 654	137 971

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

14 OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

1 000 €	2008	2007
Tilikauden alussa	2 296	2 245
Osuus tilikauden tuloksesta	751	440
Saadut osingot	-418	-389
Myydyt osakkuusyritykset	-1 620	0
Tilikauden lopussa	1 009	2 296

Tiedot konsernin osakkuusyrityksestä sekä yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:

1 000 €	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus (%)
2007						
Polartest Oy	Helsinki	7 989	3 896	15 871	1 324	32

Polartest Oy on tarkastusyhtiö, joka tarjoaa laitteiden valmistajille, käyttäjille ja painelaitteiden valmistajille vaatimustenmukaisuuden arvioita, NDT-tarkastuksia ja DT-testauksia. Osakkuusyhtiö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. TVO on myynyt kaikki omistamansa Polartestin osakkeet 31.12.2008.

Tiedot konsernin yhteisyrityksestä sekä yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:

1 000 €	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus (%)
2008						
Posiva Oy	Eurajoki	21 122	19 440	55 389	0	60
2007						
Posiva Oy	Eurajoki	18 741	17 059	46 613	0	60

TVO:lla on 60 %:n omistusosuus Posiva Oy:ssä. Posiva vastaa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen tutkimuksesta ja toteutuksesta osakkaidensa TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n (FPH) lukuun. Posiva on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä.

TVO hallinnoi yhteisesti yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen nojalla FPH:n kanssa Posiva Oy:tä. TVO:n kustannusvastuu on noin 74 % Posivan kuluista. Posiva Oy:n toimialana on sen osakkaiden Suomeen rakennettavien ydinvoimalaitosten käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus ydinenergialaissa tarkoitetun jätehuoltovelvollisten huolehtimisvelvollisuuden täyttämiseksi. Posivan toimintaan kuuluu myös loppusijoitusratkaisuun liittyvät tutkimus- ja rakennustyöt. Käytetyn polttoaineen huolto toteutetaan FPH:n ja TVO:n hyväksymän yksityiskohtaisten jätehuoltosuunnitelmien mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

15 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

1 000 €	2008	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaiset rahavirran suojaus- laskennassa	Laina- ja muut saamiset	Myytäviksi olevat sijoitukset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä	Liitetieto
Pitkäaikaiset varat									
				700 890			700 890	700 890	16
					9 855		9 855	9 855	17
			4 883				4 883	4 883	20
Lyhytaikaiset varat									
				89 120			89 120	89 120	16
		3 063	28				3 091	3 091	20
Yhteensä arvostusryhmittäin		3 063	4 911	790 010	9 855	0	807 839	807 839	
Pitkäaikaiset velat									
						179 300	179 300	179 300	23
						695 775	695 775	695 775	23
						1 321 687	1 321 687	1 336 206	23
			43 982				43 982	43 982	20
Lyhytaikaiset velat									
						451 455	451 455	451 455	23
						15 421	15 421	15 421	24
						140 857	140 857	140 857	24
		6 221	2 689				8 910	8 910	20
Yhteensä arvostusryhmittäin		6 221	46 671	0	0	2 804 495	2 857 387	2 871 906	
1 000 €	2007	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaiset rahavirran suojaus- laskennassa	Laina- ja muut saamiset	Myytäviksi olevat sijoitukset	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvelat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä	Liitetieto
Pitkäaikaiset varat									
				652 993			652 993	652 993	16
					12 773		12 773	12 773	17
			7 983				7 983	7 983	20
Lyhytaikaiset varat									
				164 640			164 640	164 640	16
					75 073		75 073	75 073	17
		19 236	381				19 617	19 617	20
Yhteensä arvostusryhmittäin		19 236	8 364	817 633	87 846	0	933 079	933 079	
Pitkäaikaiset velat									
						179 300	179 300	179 300	23
						648 075	648 075	648 075	23
						696 960	696 960	688 322	23
			8 524				8 524	8 524	20
Lyhytaikaiset velat									
						481 372	481 372	481 372	23
						8 952	8 952	8 952	24
						91 616	91 616	91 616	24
		90	1 600				1 690	1 690	20
Yhteensä arvostusryhmittäin		90	10 124	0	0	2 106 275	2 116 489	2 107 851	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

Käyvän arvon määrittäminen

Vaihtuvakorkoisten lainasaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja on myös kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten myynti- ja muiden saamisten käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioiden.

Myytavissä oleviin sijoituksiin sisältyvät sijoitukset osakkeisiin ja rahasto-osuudet. Noteeratut osakkeet ja rahasto-osuudet arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Noteerattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

Johdannaissovimukset on alun perin merkitty taseeseen ja myöhemmin arvostettu käypiin arvoihin. Käyvät arvot on määritelty käyttämällä useita eri menetelmiä sekä arvonmäärittystekniikoita ja lisäksi taustaoletukset perustuvat kyseisten tilinpäätöspäivien markkinanoteerauksiin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen ja tulevien kassavirtojen nykyarvoja. Valuuttatermiinisopimukset on arvostettu käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia. Korkeo-optiosopimusten käyvät arvot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia ja Black and Scholes-optioarvostusmallia. Koronvaihto- ja valuuttatermiinisopimusten käyvien arvojen muutokset on raportoitu joko omassa pääomassa tai tuloslaskelmassa riippuen siitä, täyttävätkö ne suojauslaskennan ehdot. Korkeo-optiosopimukseen ei sovelleta suojauslaskentaa, joten niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan.

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo sekä lyhytaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Vaihtuvakorkoisten lainojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Kiinteäkorkoisten lainojen käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakoroilla, jotka olivat 2,4–3,9 % (4,1–4,9 %) (ei sisällä yritys- tai lainakohtaista preemiota). Lyhytaikaisten korottomien velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

TVO:lla on suunnattuja USD- ja GBP-määräisiä velkakirjoja 88,4 milj. euron edestä (US Private Placement), missä kiinteäkorkoiset valuuttamääräiset lainat on koron- ja valuuttavaihtosopimuksilla muutettu EUR-määräisiksi vaihtuvakorkoiksi lainoiksi. Tätä kokonaisuutta käsitellään tilinpäätöksessä EUR-määräisenä vaihtuvakorkoisena lainana.

16 LAINA- JA MUUT SAAMISET

Laina- ja muut saamiset (pitkäaikaiset)

1 000 €	2008	2007
Ydinjätehuoltolainasaamiset emoyhtiöltä	395 498	368 384
Ydinjätehuoltolainasaamiset muilta	300 277	279 691
Lainasaamiset	5 115	4 918
Yhteensä	700 890	652 993

Ydinenergialain 52 §:n mukaan TVO:lla on oikeus saada turvaavia vakuuksia vastaan lainaa määräajaksi Valtion ydinjätehuoltorahastosta enintään määrä, joka vastaa 75 %:a TVO:n viimeksi vahvistetusta rahasto-osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa. Ydinjätehuoltolainasaamiset muodostuvat Valtion ydinjätehuoltorahastolta lainatusta määrästä, joka on lainattu samoin lainaehdoin edelleen yhtiön osakkaille ja Fortum Oyj:lle.

Lainasaamiset muodostuvat Eurajoen Jäähalli Oy:n ja Posiva Oy:n lainasaamisista.

Laina- ja muihin saamisiin ei liity luottoriskiä.

Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)

1 000 €	2008	2007
Myyntisaamiset emoyhtiöltä	25 943	21 617
Myyntisaamiset muilta	20 680	16 420
Lainasaamiset	1 094	1 083
Siirtosaamiset emoyhtiöltä	17 581	13 985
Siirtosaamiset muilta	23 082	13 853
Muut saamiset	739	97 682
Yhteensä	89 119	164 640

Siirtosaamiset muilta muodostuvat korkomenoennakoista, korkotulojäämistä, muista tulojäämistä ja muista menoennakoista.

Konserni ei ole kirjannut kuluvan eikä edellisen tilikauden aikana luottotappioita tai arvonalennuksia myynti- tai muista saamisista. Myynti- ja muiden saamisten maksimiluottoriski vastaa niiden kirjanpitoarvoa. Konsernilla oli 31.12.2008 erääntyneitä saatavia 1 411 (1 089) tuhatta euroa, joista yli 6 kk erääntyneitä saatavia oli 693 (642) tuhatta euroa. Erääntyneiden saatavien ei odoteta aiheuttavan konsernille luottotappioita tai arvonalennuksia.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

17 MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET

1 000 €	2008	2007
Sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin	8 146	11 145
Sijoitukset muihin osakkeisiin ja osuuksiin	1 709	1 628
Rahasto-osuudet	0	75 073
Yhteensä	9 855	87 846

Rahasto-osuudet koostuvat likvideistä lyhyen koron sijoitusrahasto-osuuksista ja ne arvostetaan taseessa käypään arvoon. Ne sisältyvät rahavirtalaskelmassa likvideihin varoihin. Konsernilla ei ole rahasto-osuuksia 31.12.2008.

18 RAHAVARAT

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, likvideistä sijoituksista.

19 VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2008	2007
Hiili		
Jälleenhankintahinta	17 161	15 668
Kirjanpitoarvo	20 189	9 620
Erotus	-3 028	6 048
Raaka-uraani		
Jälleenhankintahinta	94 789	92 971
Kirjanpitoarvo	35 646	34 050
Erotus	59 143	58 921
Hiili	20 189	9 620
Raaka-uraani ja luonnonuraani	35 646	34 050
Ydinpoltoaine	121 321	112 549
Tarvikkeet	4 116	3 520
Yhteensä	181 272	159 739

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

20 JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimusten nimellisarvot * 1 000 €	2008	Maturiteettirakenne					Yhteensä
		< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	5–7 vuotta	> 7 vuotta	
Korke-optiosopimukset							
Ostetut		480 000	780 000	30 000			1 290 000
Asetetut		480 000	780 000	30 000			1 290 000
Koronvaihtosopimukset		380 000	160 000	370 000	580 000	88 446	1 578 446
Valuuttatermiinit		30 971	40 585	32 312	43 088		146 956
Yhteensä		1 370 971	1 760 585	462 312	623 088	88 446	4 305 402

Johdannaissopimusten nimellisarvot 1 000 €	2007	Maturiteettirakenne					Yhteensä
		< 1 vuosi	1–3 vuotta	3–5 vuotta	5–7 vuotta	> 7 vuotta	
Korke-optiosopimukset							
Ostetut		30 000	1 080 000	210 000			1 320 000
Asetetut		30 000	1 080 000	210 000			1 320 000
Koronvaihtosopimukset		180 000	160 000	210 000	460 000	80 000	1 090 000
Valuuttatermiinit		16 282	43 873	30 740	35 977	18 329	145 201
Yhteensä		256 282	2 363 873	660 740	495 977	98 329	3 875 201

Johdannaissopimusten käyvät arvot * 1 000 €	2008			Yhteensä
		Positiivinen	Negatiivinen	
Korke-optiosopimukset (ei suojauslaskennassa)				
Ostetut		1 914		1 914
Asetetut			-4 841	-4 841
Koronvaihtosopimukset (suojauslaskennassa)			-42 339	-42 339
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)		1 150	-1 380	-230
Valuuttatermiinit (suojauslaskennassa)		4 911	-4 333	578
Yhteensä		7 975	-52 893	-44 918

Johdannaissopimusten käyvät arvot * 1 000 €	2007			Yhteensä
		Positiivinen	Negatiivinen	
Korke-optiosopimukset (ei suojauslaskennassa)				
Ostetut		5 890		5 890
Asetetut		300	-90	210
Koronvaihtosopimukset (suojauslaskennassa)		8 314	-626	7 688
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)		13 045		13 045
Valuuttatermiinit (suojauslaskennassa)		51	-9 498	-9 447
Yhteensä		27 600	-10 214	17 386

* Ei sisällä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia liittyen US private Placement -järjestelyyn (katso liitetieto 15 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

21 OMA PÄÄOMA

Yhtiöjärjestyksen mukainen yhtiön rekisteröity osakepääoma on 361 692 tuhatta euroa, jota korotettiin 95 600 tuhatta euroa kuluneen vuoden aikana. Yhtiön osakepääoma oli 266 092 tuhatta euroa 31.12.2007. TVO:lla ei ole osakepääoman vähimmäis- ja enimmäismäärää. Osakkeiden lukumäärä on 1 162 467 100 osaketta 31.12.2008. Osakkeista kuuluu A-sarjaan 680 000 000 osaketta, B-sarjaan 448 183 370 osaketta ja C-sarjaan 34 283 730 osaketta. Vuoden 2008 aikana B-sarjan osakkeiden lukumäärä kasvoi 90 641 889 osaketta. Kaikki osakkeet on täysin maksettu. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Yhtiökokous 23.11.2007 päätti osakeannista, jonka mukainen B-sarjan osakepääoman korotus maksettiin ja rekisteröitiin 94 813 692 kappaleen osalta joulukuussa 2007. Lisäksi päätettiin B-sarjan 90 641 889 osakkeen osakeannista, 95 600 tuhatta euroa, joka maksettiin marraskuussa ja rekisteröitiin joulukuussa 2008.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti TVO toimittaa sähköä osakkailleen ns. Mankala-periaatteen mukaisesti eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa sähkön jokaisen osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Yhtiö laatii vuosittain laskelman, jossa yhtiön tase jaetaan osakesarjoille. Yhtiökokoukselle esitettävästä laskelmasta käy ilmi eri osakesarjoille kuuluvat varat, velat ja oma pääoma.

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma:

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osake- pääoma	Ylikurssirahasto ja vararahasto	Osakeanti
1.1.2007	977 011 519	166 092	91 984	0
Osakeanti	94 813 692	100 000	150 399	95 600
31.12.2007	1 071 825 211	266 092	242 383	95 600
Osakeanti	90 641 889	95 600	0	-95 600
31.12.2008	1 162 467 100	361 692	242 383	0

Yhtiöllä on kolme eri rekisteröityä osakesarjaa: A, B, ja C.

Osakkeiden lukumäärä	31.12.2008	31.12.2007
A-osakesarja	680 000 000	680 000 000
B-osakesarja	448 183 370	357 541 481
C-osakesarja	34 283 730	34 283 730
Yhteensä	1 162 467 100	1 071 825 211

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu osakeantien ylikurssit 232 435 tuhatta euroa.

Vararahasto

Vararahastoon on kirjattu Fortum Power and Heat Oy:n edeltäjän Imatran Voima Oy:n maksama ylikurssi 9 948 tuhatta euroa sen liittyessä yhtiön osakkaaksi vuonna 1979.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahastoon kirjataan rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset sekä myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksista syntyneet voitot ja tappiot. Johdannaisten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun niiden suojaamat rahavirrat ovat realisoituneet. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset siirretään tulokseen, kun sijoituksesta luovutaan tai kun sen arvo on alentunut.

Kertyneet voittovarot

Tässä erässä esitetään aikaisempien tilikausien kertyneet voittovarot sekä tilikauden voitto/tappio.

22 VARAUKSET

Ympäristövaraus

1 000 €	2008	2007
1.1.	1 200	0
Lisäys vuoden aikana	0	1 200
Käytetty vuoden aikana	-835	0
31.12.	365	1 200

Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus esitetään liitetiedossa 25 Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja varaus.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

23 KOROLLISET VELAT

1 000 €	2008	2007
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Osakaslainat emoyhtiölle *	107 995	107 995
Osakaslainat muille *	71 305	71 305
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta	695 775	648 075
Lainat rahoituslaitoksilta	1 233 106	696 407
Lainat muilta	88 446	0
Rahoitusleasingvelat	135	553
Johdannaissopimukset	43 982	8 524
Yhteensä	2 240 744	1 532 859
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	113 464	6 951
Muut korolliset velat (Yritystodistukset)	337 572	474 065
Rahoitusleasingvelat	419	356
Johdannaissopimukset	8 910	1 690
Yhteensä	460 365	483 062
Yhteensä	2 701 109	2 015 921

* Osakaslainoilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 €	2008	2007
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	435	383
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	140	575
Yhteensä	575	958
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	419	356
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	135	553
Yhteensä	554	909

Konsernin rahoitusleasingvelat koostuvat toimistorakennuksen leasingsopimuksesta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

24 OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAiset VELAT

Saadut ennakot

1 000 €	2008	2007
Saadut ennakot emoyhtiöltä	10 382	8 184
Saadut ennakot muilta	8 239	6 571
Yhteensä	18 621	14 755

Ostovelat

1 000 €	2008	2007
Ostovelat emoyhtiöltä	1	5
Ostovelat muilta	15 420	8 947
Yhteensä	15 421	8 952

Muut lyhytaikaiset velat

1 000 €	2008	2007
Siirtovelat emoyhtiölle	491	531
Siirtovelat muille	134 229	84 920
Muut velat	6 137	6 165
Yhteensä	140 857	91 616

Siirtovelat muille jakautuvat seuraavasti:

1 000 €	2008	2007
Valtion ydinjätehuoltorahasto	64 895	55 603
Korkojaksotukset	21 470	10 781
Henkilöstökulujaksotukset	11 470	10 608
Hiilidioksidipäästöoikeuksiin liittyvät jaksotukset	18 033	116
Muut siirtovelat	18 361	7 812
Yhteensä	134 229	84 920

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

25 YDINJÄTEHUOLTOVASTUUSEEN LIITTYVÄT VARAT JA VARAUS

Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa

Suomen ydinenergialain mukaan TVO:lla on velvoite rahoittaa Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta ydinvoimalaitoksen käytöstäpoisto ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus (=ydinjätehuoltovastuu).

TVO maksaa maksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon, josta tulevat vastuut katetaan ydinenergialain mukaisesti. Rahaston tasearvo on esitetty noudattaen IFRIC 5:n "Oikeudet osuuksiin rahastoissa, jotka on tarkoitettu käytöstä poistamiseen, alkuperäiseen tilaan palauttamiseen ja ympäristön kunnostamiseen" tulkintaa.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä varaus

Varaus liittyy tuleviin ydinvoimalaitoksen käytöstäpoistoon ja käytetyn polttoaineen loppusijoittamisvelvollisuuteen. IAS 37:n mukainen varauksen käypä arvo on laskettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat, jotka perustuvat arvioituihin tuleviin kustannuksiin.

Vuoden lopussa taseeseen sisältyvät seuraavat ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät varat ja velat:

1 000 €	2008	2007
TVO:n Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo (pitkäaikaiset varat)	599 789	568 121
Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä varaus (pitkäaikaiset velat)		
Tilikauden alussa	568 121	505 017
Varausten lisäys	17 145	34 620
Käytetty varaus	-22 616	-18 970
Diskonttauksesta johtuvat muutokset	37 139	47 455
Tilikauden lopussa	599 789	568 121
Diskonttaus korko (%)	5,2	5,2

TVO:n ydinenergialain mukainen ydinjätehuoltovastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

TVO:n ydinenergialain mukainen ydinjätehuollon vastuumäärä ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on vuoden lopussa seuraava:

1 000 €	2008	2007
Ydinjätehuollon vastuumäärä ydinenergialain mukaan	1 137 600	1 079 800
TVO:n vuoden 2009 (2008) rahastotavoite Valtion ydinjätehuoltorahastossa	1 001 200	927 700
TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 31.12.2008 (31.12.2007)	968 551	897 247
Vastuumäärän ja TVO:n rahasto-osuuden erotus 31.12.2008 (31.12.2007)	170 347	182 553

Ydinenergialain mukaisesti määräytyvä ja valvontaviranomaisen (Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) päättämä vastuumäärä on 1 137,6 (1 079,8) milj. euroa 31.12.2008 (31.12.2007). Taseeseen IAS 37:n mukaan kirjattu diskontattu velka on 599,8 (568,1) milj. euroa 31.12.2008. Suurin ero ydinenergialain mukaisen vastuun ja taseeseen kirjatun varauksen välillä on se, että lainmukaista vastuuta ei ole diskontattu nettonykyarvoon.

TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 31.12.2008 on 968,6 (897,2) milj. euroa. Taseessa esitetty osuuden arvo on 599,8 (568,1) milj. euroa. Tämä ero johtuu siitä, että IFRIC 5 -tulkinnan mukaan Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei voi ylittää siihen liittyvien velkojen määrää taseessa, koska TVO:lla ei ole määräysvaltaa Valtion ydinjätehuoltorahastossa.

Lain mukainen rahastotavoite Valtion ydinjätehuoltorahastossa ja osuus rahastosta ovat erisuuruiset vuoden 2008 lopussa johtuen vuosittaisesta vastuumäärän ja rahastotavoitteen tarkistamisesta. Ero johtuu ajoituksesta, sillä vuotuinen lainmukainen rahastotavoite maksetaan seuraavan tilikauden ensimmäisen neljänneksen aikana. Ydinenergialain mukaisen ydinjätehuollon vastuumäärän ja TVO:n vuoden 2009 rahastotavoitteen välinen ero johtuu valtioneuvoston ydinenergialain 46 §:n nojalla hyväksymän rahastotavoitteen tilapäisestä alentamisesta vuosille 2008–2012. TVO on antanut valtiolle vastuumäärän kattamattomasta osuudesta omistajien takaukset, jotka kattavat myös vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergialain mukaisesti. Takaukset sisältyvät ydinjätehuoltovastuusiin, katso liitetieto 26 Vastuut ja muut sitoumukset.

TVO käyttää oikeuttaan lainata varoja takaisin Valtion ydinjätehuoltorahastolta laissa määräytyjen sääntöjen puitteissa. Lainat sisältyvät korollisiin velkoihin, katso liitetieto 23 Korolliset velat.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

26 VASTUUT JA MUUT SITOUKUKSET

Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 €	2008	2007
Yhden vuoden kuluessa	245	281
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	104	244
Yhteensä	349	525

Kaudella kuluksi kirjatut vuokrat ovat seuraavat:

1 000 €	2008	2007
Vähimmäisvuokrat	279	263
Yhteensä	279	263

Tilikaudelle kuuluvia vuokria on aktivoitu keskeneräiseen investointiin (OL3) 7 tuhatta euroa vuonna 2008 ja 20 tuhatta euroa vuonna 2007. Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset on tehty toimistokoneista ja autoista.

Pantatut velkakirjat ja takaukset

1 000 €	2008	2007
Valtion ydinjätehuoltorahastolle pantatut velkakirjat	695 775	648 075
Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät osakkaiden antamat takaukset	264 700	120 400

Ydinjätehuoltovelvollisella on oikeus lainata 75 % Valtion ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuudestaan. TVO on lainannut rahastolta lainaamansa varat edelleen osakkailleen ja pantannut osakkailta olevat saatavansa rahastolle lainansa vakuudeksi.

Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät osakkaiden antamat omavelkaiset takaukset kattavat ydinjätehuoltovastuun kattamattoman osuuden ja vastuun ydinjätehuollon mahdollisista ennalta arvaamattomista menoista ydinenergiain mukaisesti.

Investointisitoumukset

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset:

1 000 €	2008	2007
OL1 ja OL2	89 300	96 000
OL3	1 174 000	1 539 000
Yhteensä	1 263 300	1 635 000

Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat

TVO sai joulukuussa 2008 Kansainväliseltä kauppakamarilta (ICC) tiedon, että AREVA-Siemens-konsortio (Toimittaja) on toimittanut ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Kysymyksessä on Toimittajan jo aiemmin joulukuussa 2007 TVO:lle esittämä vaade, jonka TVO on tutkinut ja todennut perusteettomaksi.

TVO on elokuussa 2008 jättänyt Toimittajalle vaateen sekä vastauksen Toimittajan aikaisempaan vaateeseen. Vaateessaan TVO on vaatinut Toimittajalta korvausta niistä kustannuksista ja menetyksistä, joita TVO:lle on aiheutunut projektin viiveestä sekä Toimittajan muista toimista.

Yhtiö on lisäksi osapuolena toisessa ICC:n sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyt voivat jatkua usean vuoden ajan.

Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Hiilidioksidipäästöoikeudet

Pääsääntöisesti TVO:lla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät TVO:n hallussa olevat päästöoikeudet, TVO on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulukirjauksen tilinpäätöshetken markkina-hinnalla.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

	2008 t CO ₂	1 000 €	2007 t CO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	296 283		905 074	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	661 466		1 130 003	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	660 731		1 150 074	
Ulkopuoliset päästöoikeusmyynnit *	100 000	2 246	0	0
Ulkopuoliset päästöoikeusostot **	464 448	10 151	245 000	76
Tehtyjen päästöoikeuksien ja päästövähennemien SWAP-kaupat. ***				
Päästöoikeuksien (EUA) myynti	33 000	748	0	0
Päästövähennemien (CER) osto	33 000	524	0	0

TVO:lla on vuosina 2000–2003 toteutuneen sähkön tuotannon perusteella laskettu oikeus Meri-Porin voimalaitokselle vastikkeetta myönnettyihin päästöoikeuksiin. TVO vastaa Meri-Porin laitossuudella tuottamansa sähkön päästöoikeuksista.

* Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.

** Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan "Materiaalit ja palvelut" ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

*** SWAP-kaupalla tarkoitetaan päästöoikeuden (EUA) myyntiä ja samanaikaista päästövähennemän (CER) ostoja eli EUA-yksiköiden vaihtamista vastaavaan määrään CER-yksiköitä.

27 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys Teollisuuden Voima Oyj sekä sen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmien jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

TVO:n emoyritys on Pohjolan Voima Oy. Muut osakkaat ovat Etelä-Pohjanmaan Voima Oy, Fortum Power and Heat Oy, Karhu Voima Oy, Kemira Oyj ja Oy Mankala Ab.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat 31.12.2008

Yritys	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus ääni- vallasta (%)
Teollisuuden Voima Oyj	Suomi		
TVO Nuclear Services Oy	Suomi	100	100
Olkiluodon Vesi Oy	Suomi	100	100
Perusvoima Oy	Suomi	100	100

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

2008	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Polartest Oy	75	5 411	0	0
Posiva Oy	6 633	40 463	5 403	2
2007	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Polartest Oy	13	2 213	10	78
Posiva Oy	6 152	33 941	4 745	0

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet

TVO:n ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta, varatoimitusjohtajasta ja operatiivisesta johtoryhmästä. Konserni ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä sillä ole liiketoimia ylimmän johdon kanssa.

1 000 €	2008 Ylin johto	2007 Ylin johto
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 904	1 666
Yhteensä	1 904	1 666

Eräillä emoyhtiön johtajilla on mahdollisuus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana.

28 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

TVO vastaanotti OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta (AREVA-Siemens-konsortio) tammikuussa 2009 arvion siitä, että OL3:n valmistuminen lykkääntyy kesäkuuhun 2012.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut muita olennaisia, raportoitavia tapahtumia tai muutoksia.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

29 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

TVO:n rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti yhtiön rahoitusyksikössä yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. TVO:n liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-, markkina- ja luottoriskeihin. Näihin ei ole luettu yhtiön ja omistajien välisiä saamia ja vastuuta, koska yhtiö toimii Mankalaperiaatteella, katso laadintaperiaatteiden kohta Konsernin perustiedot.

TVO:lla on kaksi johtavaa periaatetta rahoitustoiminnassa. Ensiksi varmistaa yhtiön riittävä likviditeetti ja toiseksi vähentää kassavirtojen heilahteluja, jotka aiheutuvat rahoitusmarkkinoiden muutoksista lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Yhtiön rahoituspolitiikan mukaisesti, johdannaissopimuksia solmitaan vain suojaustarkoituksessa ja niihin pyritään soveltamaan IFRS:n tarkoittamaa suojauskantaa.

Likviditeettiriski

Likviditeetti- ja jälleenerahoitusriskillä tarkoitetaan sitä vaikutusta yhtiön tulokseen ja kassavirtaan, mikä syntyy jos yhtiö ei kykene varmistamaan riittävää rahoitusta toiminnalleen. Riittävien likvidien varojen sekä sitovien luottolimittien lisäksi TVO pyrkii alentamaan jälleenerahoitusriskiä hajauttamalla lainojensa erääntymisajankoh-
tia sekä rahoituslähteitä mahdollisimman hyvin eri markkinoille.

TVO:n rahoituspolitiikan mukaisesti, pitkäaikaisten luottojen maturiteetit ja jälleenerahoitus suunnitellaan sellaisiksi, että lähinnä olevan 12 kk:n aikana ei eräänny yli 25 % yhtiön luotoista. Poikkeuksena ovat Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta nostetut lainat, jotka on edelleen lainattu omistajille.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen TVO käyttää kotimaista yritystodistusohjelmaa. Sitovia vähintään 12 kuukauden mittaisia luottolimittejä tulee aina olla sellainen määrä, joka vastaa yhtiön seuraavan 12 kuukauden rahoitustarvetta.

Pitkäaikaisten luottositoumusten lisäksi yhtiöllä pitää olla rahoituspolitiikan vaatimuksen mukainen määrä likvidejä varoja. Rahoituspolitiikan mukaisina sijoituskohteina käytetään pankkitalletusten ohella pankkien sijoitustodistuksia, yritystodistuksia, kuntatodistuksia ja valtion velkasitoumuksia sekä lyhyen koron sijoitusrahastoja. Sijoitukset ovat pääasiassa lyhytaikaisia (alle 12 kk).

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2008	2009	2010	2011	2012	2013 -	Yhteensä
1 000 €						
Rahalaitoslainat *	113 464	132 628	11 645	579 311	605 624	1 442 672
Rahoituskulut **	59 667	42 139	46 651	39 007	86 953	274 417
Osakaslainat					179 300	179 300
Rahoituskulut	8 250	6 069	8 121	8 058	121 928	152 426
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta ***					695 775	695 775
Rahoituskulut	23 060	21 214	18 675	21 061	21 778	105 788
Rahoitusleasingvelat	434	73	68			575
Yritystodistukset	347 500					347 500
Muut velat	69 422					69 422
Korkojohdannaiset	5 252	22 059	9 995	7 676	8 487	53 469
Valuuttatermiinit	30 971	14 155	26 430	11 057	64 343	146 956
Yhteensä	658 020	238 337	121 585	666 170	1 784 188	3 468 300
1 000 €						
Valuuttatermiinien nettokassavirrat (käypä arvo)	-2 662	-223	-840	258	4 045	578

* Lyhennykset vuonna 2009 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Lainalla Valtion ydinjätehuoltorahastolle ei ole varsinaista eräpäivää, mutta tässä se käsitellään 5 vuoden lainana.

TVO:lla oli 31.12.2008 sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 2 217,1 milj. euron arvosta, joista nostamaton määrä oli 1 514,0 milj. euroa. Rahoituslimiitit erääntyvät vuonna 2012.

Rahoitusvelkojen diskonttaamattomat kassavirrat

2007	2008	2009	2010	2011	2012 -	Yhteensä
1 000 €						
Rahalaitoslainat *	6 951	138 095	122 939	21 606	419 344	708 935
Rahoituskulut **	35 518	32 216	23 450	20 830	72 656	184 670
Osakaslainat					179 300	179 300
Rahoituskulut	10 412	9 405	9 631	10 069	151 777	191 294
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta ***					648 075	648 075
Rahoituskulut	29 779	28 353	28 204	28 476	28 548	143 360
Rahoitusleasingvelat	383	434	73	68		958
Yritystodistukset	484 400					484 400
Muut velat	33 653					33 653
Korkojohdannaiset		368	364	54	-13	773
Valuuttatermiinit	16 282	33 080	10 794	23 057	61 990	145 203
Yhteensä	617 378	241 951	195 455	104 160	1 561 677	2 720 621
1 000 €						
Valuuttatermiinien nettokassavirrat (käypä arvo)	-1 575	-3 560	-837	-2 021	-1 454	-9 447

* Lyhennykset vuonna 2008 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

** Korkokulujen lisäksi rahoituskulut sisältävät sitoutumispalkkiot.

*** Lainalla Valtion ydinjätehuoltorahastolle ei ole varsinaista eräpäivää, mutta tässä se käsitellään 5 vuoden lainana.

TVO:lla oli 31.12.2007 sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 2 217,1 milj. euron arvosta, joista nostamaton määrä oli 2 097,6 milj. euroa. Näistä rahoituslimiiteistä 467,6 milj. euroa erääntyy vuonna 2009 ja 1 630,0 milj. euroa vuonna 2012.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

TVO-KONSERNI

Markkinariskit

Valuutariski

TVO altistuu valuuttakurssiriskille lähinnä polttoainehankinnoissa. Raakauraanin, rikastuksen sekä kivihiilen kauppavaluuttana on usein USD. Valuuttamääräisen oston suojaukseen ryhdytään, kun kiinteäehtoinen sopimus on solmittu, jolloin ennustettu valuuttakurssiriski muuttuu erittäin todennäköiseksi. Sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat nostetaan pääsääntöisesti euromääräisinä. Muiden kuin euromääräisten lainojen pääomat suojataan viimeistään lainojen nostohetkellä.

Valuuttariskin suojausinstrumentteina voidaan käyttää valuutanvaihtosopimuksia, valuuttatermiinejä ja -optioita.

Korkoriski

Korollinen velka altistaa yhtiön korkoriskille. Yhtiön korkoriskin hallinnan tavoitteena on mahdollisimman alhainen korkokustannus sekä korkokulujen vaihtelun vähentäminen. Rahoituspolitiikan mukaan yhtiön velkaportfolion (sis. sitoumukset) duraatio voi vaihdella 30 ja 42 kuukauden välillä. Tilinpäätöshetkellä duraatio oli 34 (36) kuukautta.

Keskimääräistä korkosidonnaisuusajaa voidaan muuttaa kiinteäkorkoisilla lainoilla, koronvaihtosopimuksilla, korkotermeineillä sekä korkokatto- ja lattiasopimuksilla.

Herkkyys markkinariskeille

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille.

1 000 €	2008		2007	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+ 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa		-12 715		-11 691
- 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa		12 715		11 691
1 %-yksikön nousu markkinakoroissa	-3 761	41 964	14 655	21 824
1 %-yksikön lasku markkinakoroissa	201	-45 180	-2 776	-26 649

Oletukset:

- Euron ja dollarin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %.
- Dollarimääräinen positio sisältää ainoastaan valuuttatermiinisopimukset, jotka suojauslaskennan kautta vaikuttavat omaan pääomaan.
- Korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö.
- Korkopositio sisältää vaihtuvakorkoiset lainasaamiset, rahoituslainat sekä korkojohdannaiset.
- Korolliset lainasaamiset ja vaihtuvakorkoiset rahoituslainat vaikuttavat tuloslaskelmaan. Korkojohdannaiset vaikuttavat tuloslaskelmaan sekä omaan pääomaan suojauslaskennan kautta.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kaupalliset myyntisaatavat sekä sijoituksiin ja johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat yhtiön luottoriskille. Vastapuoliksi hyväksytään lyhyen koron rahastojen lisäksi sellaisia rahoituslaitoksia, joiden pitkäaikainen luottoluokitus on vähintään A- (Standard & Poor's) tai A3 (Moody's) tai A- (Fitch). Tämän lisäksi TVO:lla on voimassa puitesopimukset (ISDA) johdannaisopimusten vastapuolten kanssa.

Polttoaineen hintariski

Konsernin sähkön tuotanto vaatii maailmanlaajuisilta markkinoilta ostettavien polttoaineiden käyttöä. Tärkeimmät konsernin käyttämät polttoaineet ovat uraani ja hiili.

TVO hankkii uraanipolttoaineen maailmanmarkkinoilta. Hankinta käsittää neljä vaihetta: raakauraanin, konversion, väkevöinnin ja valmistuksen hankinta. TVO käyttää kaikissa näissä vaiheissa pitkäaikaishankintoja eri toimittajilta. Polttoaineiden saatavuutta varmistetaan ja hintariskiä minimoidaan hankintapolitiikalla, johon kuuluu varastojen pito, hajautetut pitkäaikaissopimukset sekä eri tyyppiset hintakaavat, joilla pyritään välttämään ja lieventämään erityisesti uraanin hinnan tilapäisten suurten vaihtelujen vaikutuksia.

Hiilen hankinta toteutetaan hankintasopimuksilla siten, että yhtiöllä on varastossa enintään noin vuoden tuotantoa vastaava määrä.

TVO ei ole käyttänyt hintariskiltä suojautumiseen rahoitusinstrumentteja.

Pääomarakenteen hallinta

Riittävällä omanpääomanehtoisen rahoituksen määrällä mahdollistetaan monipuoliset rahoituslähteet.

Yhtiön omavaraisuusaste vaihtelee investointisykliä mukaisesti. Tavoitteena on, että konsernin omavaraisuusaste (IFRS) olisi pitkällä aikavälillä noin 25 %:n tasolla. Omavaraisuusastetta laskettaessa mukaan ei lasketa Valtion ydinjätehuolto-rahastolta nostettuja lainoja, jotka on edelleen lainattu omistajille sekä ydinjätehuoltoon liittyvää varausta. Lisäksi muita lainoja huonomman etuoikeuden omaavat osakaslainat tai muut vastaavat lainat luetaan täysimääräisesti omaan pääomaan.

Yhtiöllä ei ole taloudellisiin lukuihin sidottuja ehtoja yhtiön lainasopimuksissa. Yhtiö on kuitenkin sitoutunut eräissä lainasopimuksissa esittämään luoton takaisinmaksua, mikäli IFRS:n mukainen omavaraisuusaste laskee alle 25 %:n.

Alla on esitetty TVO:n johdon seuraama omavaraisuusaste:

	2008	2007
Omavaraisuusaste (%) (IFRS, konserni) *	33,4	45,6
Omavaraisuusaste (%) (emoyritys) **	33,1	43,6

* Omavaraisuusaste % = 100 x $\frac{\text{oma pääoma} + \text{osakaslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ydinjätehuoltoon liittyvä varaus} - \text{laina Valtion ydinjätehuolto-rahastolta}}$

** Omavaraisuusaste % = 100 x $\frac{\text{oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} + \text{osakaslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laina Valtion ydinjätehuolto-rahastolta}}$

Tuloslaskelma, FAS

EMOYHTIÖ			
1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2008	1.1.–31.12.2007
Liikevaihto	1	245 063	224 982
Valmistus omaan käyttöön	2	10 366	9 847
Liiketoiminnan muut tuotot	3	27 744	14 333
Materiaalit ja palvelut	4	-131 036	-123 114
Henkilöstökulut	5	-55 024	-50 918
Poistot ja arvonalentumiset	6	-49 165	-48 116
Liiketoiminnan muut kulut	7	-74 197	-65 762
Liikevoitto (-tappio)		-26 249	-38 748
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-12 099	-9 494
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä		-38 348	-48 242
Satunnaiset erät +/-	9	969	304
Voitto (tappio) tilinpäätössiirtoja ja veroja		-37 379	-47 938
Tilinpäätössiirrot	10	46 739	47 938
Tuloverot		0	0
Tilikauden voitto (tappio)		9 360	0

Tase, FAS

EMOYHTIÖ					
1 000 €	Liitetieto		31.12.2008		31.12.2007
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	11		22 086		12 479
Aineelliset hyödykkeet	11		2 387 843		1 846 684
Sijoitukset					
Osuudet saman konsernin yrityksissä	12	1 247		1 247	
Muut sijoitukset	12	706 046	707 293	658 652	659 899
Pysyvät vastaavat yhteensä			3 117 222		2 519 062
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	13		181 272		159 739
Pitkäaikaiset saamiset	14		756		801
Lyhytaikaiset saamiset	15		116 376		191 080
Rahoitusarvopaperit	16		187 600		75 000
Rahat ja pankkisaamiset			14 043		5 689
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			500 047		432 309
Vastaavaa			3 617 269		2 951 371
Vastattavaa					
Oma pääoma					
Osakepääoma	17		361 692		266 092
Osakeanti	17		0		95 600
Ylikurssirahasto	17		232 435		232 435
Vararahasto	17		9 948		9 948
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	17		0		0
Tilikauden voitto (tappio)	17		9 360		0
Oma pääoma yhteensä			613 435		604 075
Tilinpäätössiirtojen kertymä			174 519		221 258
Pakolliset varaukset			365		1 200
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma	18, 19		1 329 209		701 984
Osakaslainat	18		179 300		179 300
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta	18		695 775		648 075
Lyhytaikainen vieras pääoma	20		624 666		595 479
Vieras pääoma yhteensä			2 828 950		2 124 838
Vastattavaa			3 617 269		2 951 371

Rahoituslaskelma, FAS

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (-tappio)	-26 249	-38 748
Oikaisu liikevoittoon (-tappioon) *	38 405	48 975
Käyttöpääoman muutos **	332	-5 088
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-33 292	-26 168
Saadut osingot	1 190	1 155
Saadut korot	27 546	20 960
Saadut konserniavustukset	45	97
Maksetut välittömät verot	0	-1
Liiketoiminnan rahavirta	7 977	1 181
Investointien rahavirta		
Osakkeiden ostot	-180	-671
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-590 208	-230 061
Osakkeiden myynnit	10 578	1 212
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	149	114
Myönnetyt lainasaamiset	-48 259	-28 258
Lainasaamisten takaisinmaksut	311	307
Investointien rahavirta	-627 609	-257 356
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	95 600	100 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot	848 389	147 775
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-66 951	-11 446
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	41	62
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-136 493	12 043
Rahoituksen rahavirta	740 586	248 434
Rahavarojen muutos	120 954	-7 741
Rahavarat 1.1.	80 689	88 430
Rahavarat 31.12.	201 643	80 689
* Oikaisu liikevoittoon (-tappioon)		
Poistot ja arvonalentumiset	49 165	48 116
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) tai -tappiot (+)	-9 925	-341
Muut oikaisut, joihin ei liity maksua	-835	1 200
Yhteensä	38 405	48 975
** Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-21 533	-12 332
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 485	-8 335
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	32 350	15 579
Yhteensä	332	-5 088

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1 Arvostusperiaatteet

1.1 Pysyvät vastaavat ja niiden poistoajat

Pysyvät vastaavat, sisältäen rakennusaikaiset korot, on aktivoitu hankintamenoön suunnitelman mukaisilla poistoilla sekä saaduilla avustuksilla vähennettynä. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat tasapoistoon arvioituna taloudellisena pitoaikana.

Poistoajat ovat seuraavat:

OL1- ja OL2-ydinvoimalaitosyksiköiden Perusinvestointi	61 vuotta
Modernisointihankeinvestoinnit	21–35 vuotta
Modernisointiin liittyvät automaatioinvestoinnit	15 vuotta
Lisäinvestoinnit	10 vuotta
Meri-Porin hiilivoimalaitososuus	25 vuotta
Tuulivoimalaitos	10 vuotta
Olkiluodon kaasuturpiinilaitososuus	30 vuotta.

1.2 Vaihto-omaisuuden arvostus

Aineet ja tarvikkeet on arvostettu muuttuvaan hankintamenoön, hiilen osalta FIFO-menetelmällä (first in, first out), ydinpolttoaineen osalta laskennallisen kulutuksen mukaisesti ja tarvikevaraston osalta painotettuun, juoksevaan keskihintaan. Mikäli vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinta tilinpäätöspäivänä on alhaisempi kuin alkuperäinen hankintameno, erotusta ei omakustannusperiaatteesta johtuen kirjata kuluksi.

1.3 Hiilidioksidipäästöoikeudet

Päästöoikeudet kirjataan hankintahintaisina. Palautettavia, hankittuja, päästöoikeuksia varten kirjataan lyhytaikainen velka. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan palautusvelvollisuutta, kirjataan lisäksi lyhytaikainen velka kattamaan puuttuvien päästöoikeuksien hankinnan. Tämä velka määritetään käyttäen päästöoikeuksien markkina-arvoa. Päästöoikeuskulut kirjataan tuloslaskelman materiaalit ja palvelut -ryhmään. Päästöoikeuksien myyntitulot hyvitetään omistajille. Hankitut päästöoikeudet on kirjattu taseen aineettomiin oikeuksiin. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet ovat taseen ulkopuolista varallisuutta.

1.4 Tutkimus- ja kehityskulut

Tuotantotoimintaan liittyvät tutkimus- ja kehityskulut on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

1.5 Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin tai valuuttaostojen ja -myyn-

tien osalta kaupantekokurssiin. Tilikauden päättyessä valuuttatilien kurssierot on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

1.6 Rahoitusvälineiden arvostus

1.6.1 Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit koostuvat likvideistä lyhyen koron sijoitusrahasto-osuuksista ja pankkien sijoitustodistuksista. Rahoitusarvopaperit arvostetaan taseessa alkupe- räiseen hankintamenoön. Ne sisältyvät rahoituslaskel- massa likvideihin rahavaroihin.

1.6.2 Johdannaisten käsittely

Johdannaissopimuksia ei ole kirjattu taseeseen. Niiden nimellisarvot ja käyvät arvot on eritelty liitetiedoissa.

Vaihtuvakorkoisten lainojen korkosidonnaisuusai- kaa on pidennetty koronvaihto-, korkokatto- ja korko- lattiasopimuksilla. Näihin sopimukseen liittyvät korot on tilinpäätöksessä jaksotettu suoriteperusteisesti ja ne on esitetty nettomääräisinä korkokulujen pääryhmässä. Korko-optioiden preemio-osuus on jaksotettu optioiden voimassaoloajalle.

Valuuttatermiinisopimuksilla on suojattu USD-mää- räisiä vaihto-omaisuushankintojen maksuja. Johdan- naisten realisoituneilla kurssieroilla on oikaistu vaihto- omaisuuden hankintamenoa.

2 Ydinjätehuoltovastuuseen liittyvät erät

Ydinjätehuoltovastuu määräytyy ydinenergialain mu- kaan. Vastuu kattaa kaikki tulevat ydinjätteen käsittelys- tä aiheutuvat kulut mukaan luettuna ydinvoimalaitosten käytöstä poiston, käytetyn polttoaineen loppusijoitus- kustannukset sekä riskimarginaalin siten, että käytöstä poiston oletetaan alkavan kunkin vuoden lopussa.

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa kalenterivuo- den alussa jäte-huoltovelvollisen edellisen kalenterivuo- den lopun vastuumäärän ja kalenterivuoden rahastota- voitteen.

Jätehuoltovelvollisen on suoritettava ydinjätehuol- tomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon siten, et- tä maaliskuun viimeisen päivän rahasto-osuus on yhtä suuri kuin saman kalenterivuoden rahastotavoite.

Vuotuinen maksu ydinjätehuoltorahastoon ja ydinjä- tehuollon toimenpiteistä ja palveluista aiheutuvat kulut kirjataan vuosikuluiksi. Ydinjätehuoltomaksu perustuu TVO:n esitykseen. Mikäli ydinjätehuoltorahaston mää- räämä ydinjätehuoltomaksu poikkeaa esityksestä, erotus kirjataan seuraavalle tilikaudelle.

Ydinjätehuoltovastuu ja TVO:n rahasto-osuus ydinjä- tehuoltorahastossa esitetään liitetiedoissa.

Ydinjätehuoltovastuun ja yhtiön rahasto-osuuden mahdollisen erotuksen samoin kuin ydinjätehuollon ennalta arvaamattomien menojen varalta on ministeriölle luovutettava vakuudet. Vakuudet on esitetty liitetiedoissa.

Ydinjätehuoltovelvollinen tai sen osakkeenomistaja on oikeutettu lainaamaan takaisin 75 % osuudestaan ydinjätehuoltorahastossa. TVO on käyttänyt oikeuttaan takaisinlainaukseen ja lainaa rahat edelleen osakkeenomistajille.

3 Emoyhtiö

Teollisuuden Voima Oyj kuuluu Pohjolan Voima -konserniin. Pohjolan Voima -konsernin emoyhtiö on Pohjolan Voima Oy, jonka kotipaikka on Helsinki.

Pohjolan Voima -konsernin tilinpäätös on nähtävissä Pohjolan Voima -konsernin pääkonttorissa, Töölönkatu 4, 00100 Helsinki.

Tuloslaskelman liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
1 LIIKEVAIHTO		
Olkiluoto 1 ja 2	206 181	185 462
Meri-Pori	38 882	39 520
Yhteensä	245 063	224 982
Sähkön toimitus osakkaille (GWh)		
Olkiluoto 1	7 039	7 317
Olkiluoto 2	7 288	7 032
Olkiluoto yhteensä *	14 327	14 349
Meri-Pori	817	1 374
Yhteensä	15 144	15 723
* Sisältää tuulivoimasähköä 1,6 (1,8 vuonna 2007) GWh ja kaasaturpiinisähköä 0,5 (0,2) GWh.		
2 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		
OL3-projektin henkilöstökulut	10 366	9 847
3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Vuokratuotot	3 058	3 066
Myyntivoitot käyttöomaisuushyödykkeistä ja osakkeista	9 881	351
Konsultointipalvelujen myyntituotot	14 189	10 327
Muut tuotot	616	589
Yhteensä	27 744	14 333
4 MATERIAALIT JA PALVELUT		
Suoriteperusteiset ostot		
Ydinpolttoaine	48 542	57 620
Hiili	27 994	20 192
Aineet ja tarvikkeet	2 971	3 021
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-21 533	-12 332
Yhteensä	57 974	68 501
Hiilidioksidipäästöoikeudet	10 675	76
Ydinjätehuolto		
Ydinjätehuoltomaksu *	33 419	30 490
Ydinjätehuoltopalvelut	22 616	18 248
Yhteensä	56 035	48 738
Ulkopuoliset palvelut	6 352	5 799
Yhteensä	131 036	123 114
Kulutus		
Ydinpolttoaine	38 174	38 288
Hiili	17 425	27 357
Tarvikkeet	2 375	2 856
Yhteensä	57 974	68 501
* Perustuu yhtiön esitykseen. Mikäli ydinjätehuoltorahaston määräämä ydinjätehuoltomaksu tilikaudelle poikkeaa esityksestä, erotus kirjataan seuraavalle tilikaudelle.		

Tuloslaskelman liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
5 HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT		
Henkilöstö keskimäärin		
Toimihenkilöt	644	623
Työntekijät	162	157
Yhteensä	806	780
Henkilöstö 31.12.		
Toimihenkilöt	633	610
Työntekijät	144	140
Yhteensä	777	750
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	44 183	40 515
Eläkekulut	7 079	6 678
Muut pakolliset henkilösivukulut	3 762	3 725
Yhteensä	55 024	50 918
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	554	503
Johdon eläkejärjestelyt		
Eräillä yhtiön johtajilla on mahdollisuus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana.		
6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 451	1 538
Rakennukset ja rakennelmat	9 271	7 857
Koneet ja kalusto	35 010	33 709
Muut aineelliset hyödykkeet	1 851	1 648
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä (OL1 ja OL2)	1 582	3 364
Yhteensä	49 165	48 116
7 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT *		
Kunnossapitopalvelut	17 099	18 815
Aluehuolto	8 757	7 350
Tutkimuspalvelut	3 980	3 410
Muut ulkopuoliset palvelut	15 515	13 734
Kiinteistövero	3 590	3 420
Vuokrat	1 693	1 261
ATK- ja telekulut	4 390	2 861
Henkilöstöön liittyvät muut kulut	4 346	3 018
Viestintä	3 037	1 848
Muut kulut	11 790	10 045
Yhteensä	74 197	65 762
* Liiketoiminnan muiden kulujen jaottelua on muutettu.		
Tilintarkastajien palkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömät palvelut		
Tilintarkastus	87	133
Tilintarkastajien lausunnot	1	1
Muut palvelut	105	104
Yhteensä	193	238

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ

1 000 €	2008	2007
8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot		
Muilta	1 190	1 155
Osinkotuotot yhteensä	1 190	1 155
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	17 777	14 148
Muilta	13 349	10 618
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	31 126	24 766
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	57	3
Muilta	3 249	3 109
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	3 306	3 112
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista ja muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	34 432	27 878
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	6 312	5 552
Valtion ydinjätehuoltorahastolle	30 930	24 603
Muille	67 606	52 534
Pysyvien vastaavien eriin aktivoituiden korkomenot	-57 127	-44 162
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	47 721	38 527
Rahoitustuotot (+) ja -kulut (-) yhteensä	-12 099	-9 494
Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät kurssivoittoa (+) tai tappioita (-) (netto)	-86	-1
9 SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tuotot/konserniavustus	969	304
10 TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Suunnitelman mukaisten ja tehtyjen poistojen erotus	-46 739	-47 938

11 PYSYVÄT VASTAAVAT

1 000 €	Perustamis- menot	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineettomat hyödykkeet					
Hankintameno 1.1.2008	57 961	76	40 433	0	98 470
Lisäykset	0	10 619	403	116	11 138
Vähennykset	0	-76	-4	0	-80
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2008	57 961	10 619	40 832	116	109 528
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	57 961	0	28 030	0	85 991
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	1 451	0	1 451
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	0	10 619	11 351	116	22 086
Kertynyt poistoero 1.1.	0	0	10 049	0	10 049
Poistoeron muutos	0	0	-1 451	0	-1 451
Kertynyt poistoero 31.12.	0	0	8 598	0	8 598
Poistamaton hankintameno 31.12.2008	0	10 619	2 753	116	13 488

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ

1 000 €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi ja muut ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset hyödykkeet						
Hankintameno 1.1.2008	8 390	252 770	1 138 906	29 950	1 313 263	2 743 279
Lisäykset	241	2 211	9 908	2 537	574 090	588 987
Vähennykset	0	-93	-4 476	0	0	-4 569
Siirrot erien välillä	0	9 779	4 650	395	-14 824	0
Hankintameno 31.12.2008	8 631	264 667	1 148 988	32 882	1 872 529	3 327 697
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0	154 843	728 202	13 549	0	896 594
Vähennysten kertyneet poistot	0	-93	-4 361	0	0	-4 454
Suunnitelman mukaiset poistot	0	9 271	36 592	1 851	0	47 714
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	8 631	100 646	388 555	17 482	1 872 529	2 387 843
Kertynyt poistoero 1.1.	0	25 011	185 106	1 091	0	211 208
Poistoeron muutos	0	-9 207	-34 230	-1 851	0	-45 288
Kertynyt poistoero 31.12.	0	15 804	150 876	-760	0	165 920
Poistamaton hankintameno 31.12.2008	8 631	84 842	237 679	18 242	1 872 529	2 221 923
Koneiden ja laitteiden osuus kirjanpitoarvosta 31.12.2008			365 754			
Koneiden ja laitteiden osuus kirjanpitoarvosta 31.12.2007			388 870			

Pysyvien vastaavien eriin sisältyvät aktivoituidut korkomenot

1 000 €	Perustamis- menot	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräinen laitosinvestointi	Yhteensä
Rakennusaikaiset korot							
Hankintameno 1.1.2008	11 601	3 530	31 133	112 781	2 609	126 124	287 778
Lisäykset	0	0	0	0	0	58 038	58 038
Hankintameno 31.12.2008	11 601	3 530	31 133	112 781	2 609	184 162	345 816
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	11 601	2 088	20 012	72 223	1 689	0	107 613
Suunnitelman mukaiset poistot	0	107	444	1 693	33	0	2 277
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	0	1 335	10 677	38 865	887	184 162	235 926
Kertynyt poistoero 1.1.	0	1 442	11 121	40 558	920	0	54 041
Poistoeron muutos	0	-107	-444	-1 693	-33	0	-2 277
Kertynyt poistoero 31.12.	0	1 335	10 677	38 865	886	0	51 764
Poistamaton hankintameno 31.12.2008	0	0	0	0	0	184 162	184 162

12 SIJOITUKSET

1 000 €	Osakkeet, konserni- yritykset	Osakkeet, muut	Lainasaamiset, konserni- yritykset	Lainasaamiset, muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	1 247	5 659	372 797	280 196	659 899
Lisäykset	0	180	27 721	20 586	48 487
Vähennykset	0	-683	-410	0	-1 093
Hankintameno 31.12.2008	1 247	5 156	400 108	300 782	707 293
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 247	5 156	400 108	300 782	707 293
Osakkaille edelleen lainattu ydinjätehuoltolaina			395 498	300 277	695 775

Konserniyritykset	Omistus- osuus (%)
Posiva Oy, Eurajoki	60
TVO Nuclear Services Oy, Eurajoki	100
Olkiluodon Vesi Oy, Helsinki	100
Perusvoima Oy, Helsinki	100

Osakkuusyrittäjä Polartest Oy:n kaikki osakkeet on myyty 31.12.2008, omistusosuus oli 32 % vuonna 2007.

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
13 VAIHTO-OMAISUUS		
Hiili		
Jälleenhankintahinta	17 161	15 667
Kirjanpitoarvo	20 189	9 620
Erotus	-3 028	6 047
Raaka-uraani ja luonnonuraani		
Jälleenhankintahinta	94 789	92 971
Kirjanpitoarvo	35 646	34 050
Erotus	59 143	58 921
Hiili	20 189	9 620
Raaka-uraani ja luonnonuraani	35 646	34 050
Ydinpolttoaine	121 321	112 548
Tarvikkeet	4 116	3 521
Yhteensä	181 272	159 739
14 PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Saamiset konserniyrityksiltä	25	30
Lainasaamiset muilta	731	771
Yhteensä	756	801
15 LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset		
	18 027	15 708
Saamiset, konserniyritykset		
Myyntisaamiset	26 857	21 616
Lainasaamiset	367	316
Osakeantisaamiset	0	57 581
Siirtosaamiset	20 012	14 702
Yhteensä	47 236	94 215
Muut saamiset		
	1 898	2 066
Osakeantisaamiset		
	0	38 019
Siirtosaamiset		
Korkomenoennakot	10 828	8 281
Korkotulojäämät	14 573	11 285
Muut tulojäämät	4 032	1 541
Muut menoennakot	19 782	19 965
Yhteensä	49 215	41 072
Yhteensä	116 376	191 080

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
16 RAHOITUSARVOPAPERIT		
Lyhyen koron sijoitusrahasto-osuudet ja pankkien sijoitustodistukset		
Markkina-arvo	188 820	75 073
Kirjanpitoarvo	187 600	75 000
Erotus	1 220	73
17 OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma 1.1.	266 092	166 092
Siirto osakeannista	95 600	100 000
Osakepääoma 31.12.	361 692	266 092
Osakeanti 1.1.	95 600	0
Osakeanti	0	195 600
Siirto osakepääomaan	-95 600	-100 000
Osakeanti 31.12.	0	95 600
Ylikurssirahasto 1.1.	232 435	232 435
Muutos	0	0
Ylikurssirahasto 31.12.	232 435	232 435
Vararahasto 1.1.	9 948	9 948
Muutos	0	0
Vararahasto 31.12.	9 948	9 948
Tulos edellisiltä tilikausilta 31.12.	0	0
Tilikauden voitto (tappio)	9 360	0
Yhteensä	613 435	604 075

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
18 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 240 762	701 984
Muut lainat	88 447	0
Osakaslainat *	179 300	179 300
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta (lainattu edelleen yhtiön osakkaille)	695 775	648 075
Yhteensä	2 204 284	1 529 359
* Osakaslainoilla huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.		
19 VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA	706 371	477 853
20 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	113 464	6 951
Saadut ennakot	7 930	6 262
Ostovelat	15 415	8 928
Velat, konserniyritykset		
Saadut ennakot	10 382	8 184
Ostovelat	4	4
Siirtovelat	491	531
Yhteensä	10 877	8 719
Muut velat		
Korolliset velat	337 573	474 065
Muut velat	6 061	6 129
Yhteensä	343 634	480 194
Siirtovelat		
Valtion ydinjätehuoltorahasto	64 895	55 603
Korkojaksotukset	21 469	10 781
Palkkajaksotukset	11 289	10 431
Hiilidioksidipäästöoikeuksiin liittyvät jaksotukset	18 033	116
Muut siirtovelat	17 660	7 494
Yhteensä	133 346	84 425
Yhteensä	624 666	595 479

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ		
1 000 €	2008	2007
21 VOITONJAKOKELPOISET VARAT		
Tilikauden voitto	9 360	0
22 VASTUUSITOUMUKSET		
Leasingvuokravastuut		
Alle vuoden sisällä erääntyvät leasingvuokravastuut	404	520
Myöhemmin erääntyvät leasingvuokravastuut	124	423
Yhteensä	528	943
Ydinjätehuoltovastuut		
Ydinjätehuollon vastuumäärä *	1 137 600	1 079 800
Varat ydinjätehuoltorahastossa 31.3.2009/31.3.2008	1 001 200	927 700
Ydinjätehuollon ennalta-arvaamattomien menojen vakuudet	264 700	120 400
Valtion ydinjätehuoltorahastolle pantatut ydinjätehuoltolainasaamiset	695 775	648 075
* Perustuu yhtiön laatimaan jätehuoltokaavioon ja esitykseen vastuumääräksi, jonka TEM vahvistaa vuoden 2009 alussa.		
23 JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Korkojohdannaiset		
Optiosopimukset, ostetut (nimellisarvo)	1 290 000	1 320 000
Käypä arvo	1 914	5 890
Optiosopimukset, asetetut (nimellisarvo)	1 290 000	1 320 000
Käypä arvo	-4 841	211
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	1 578 446	1 090 000
Käypä arvo	-42 569	20 733
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset (nimellisarvo)	146 956	145 201
Käypä arvo	578	-9 447

Taseen liitetiedot

EMOYHTIÖ

24 OSAKESARJAT

Osakepääoma ja osakesarjat

	Lukumäärä		1 000 €	
	2008	2007	2008	2007
A-sarja - OL1 ja OL2				
1.1.	680 000 000	680 000 000	115 600	115 600
Muutos	0	0	0	0
31.12.	680 000 000	680 000 000	115 600	115 600
B-sarja - OL3				
1.1.	357 541 481	262 727 789	144 664	44 664
Muutos	90 641 889	94 813 692	95 600	100 000
31.12.	448 183 370	357 541 481	240 264	144 664
C-sarja - Meri-Porin hiilivoimalaitoksen TVO-osuus				
1.1.	34 283 730	34 283 730	5 828	5 828
Muutos	0	0	0	0
31.12.	34 283 730	34 283 730	5 828	5 828
Yhteensä	1 162 467 100	1 071 825 211	361 692	266 092

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti TVO toimittaa sähköä osakkailleen ns. Mankala-periaatteella eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa sähkön osakkailleen näiden kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Yhtiö laatii vuosittain laskelman, jossa yhtiön tase jaetaan osakesarjoille. Yhtiökokoukselle esitettävästä laskelmasta käyvät ilmi eri osakesarjoille kuuluvat varat, velat ja oma pääoma.

25 HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖOIKEUDET

Pääsääntöisesti TVO:lla on 31.12. hallussaan vähintään vuotuisia CO₂-päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Jos toteutuneet päästöt ylittävät yhtiön hallussa olevat päästöoikeudet, yhtiö on tehnyt ylimeneviä tonneja vastaavan kulukirjauksen tilinpäätöshetken markkina-hinnalla.

	2008		2007	
	t CO ₂	1 000 €	t CO ₂	1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	296 283		905 074	
Tuotantolaitosten yhteenlasketut vuotuiset päästömäärät	661 466		1 130 003	
Hallinnassa olevat päästöoikeudet	660 731		1 150 074	
Ulkopuolliset päästöoikeusmyynnit *	100 000	2 246	0	0
Ulkopuolliset päästöoikeusostot **	464 448	10 151	245 000	76
Tehtyjen päästöoikeuksien ja päästövähennemien SWAP-kaupat ***				
Päästöoikeuksien (EUA) myynti	33 000	748	0	0
Päästövähennemien (CER) osto	33 000	524	0	0

Teollisuuden Voima Oyj:lla on vuosina 2000–2003 toteutuneen sähkön tuotannon perusteella laskettu oikeus Meri-Porin voimalaitokselle vastikkeetta myönnettyihin päästöoikeuksiin. TVO vastaa Meri-Porin laitososuudella tuottamansa sähkön päästöoikeuksista.

* Päästöoikeusmyynnit sisältyvät liikevaihtoon.

** Päästöoikeusostot sisältyvät kohtaan ”Materiaalit ja palvelut” ja tilinpäätöshetkellä hallussa olevat ostetut oikeudet taseen aineettomiin oikeuksiin.

*** SWAP-kaupalla tarkoitetaan päästöoikeuden (EUA) myyntiä ja samanaikaista päästövähennemän (CER) osto eli EUA-yksiköiden vaihtamista vastaavaan määrään CER-yksiköitä.

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Teollisuuden Voima Oyj:n tilikauden
voitto on 9 360 000 euroa. Hallitus esittää
yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 27. helmikuuta 2009

Tapio Kuula
Timo Rajala
Hannu Anttila
Mikael Hannus
Tapio Korpeinen
Juha Laaksonen
Matti Ruotsala
Seppo Ruohonen
Esa Tirkkonen
Rami Vuola

Jarmo Tanhua
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Teollisuuden Voima Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva

olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 13. päivänä maaliskuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Niina Vilske
KHT

Hallitus

Valittu varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.4.2008
ja yksi jäsen ylimääräisessä yhtiökokouksessa 15.10.2008.

Kuvassa ylhäällä vasemmalta:

Rami Vuola, synt. 1968, dipl.ins., toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Voima Oy
Juha Laaksonen, synt. 1952, ekon., talousjohtaja, Fortum Oyj
Hannu Anttila, synt. 1955, ekon., strategiajohtaja, Metsäliitto-konserni
Mikael Hannus, synt. 1968, dipl.ins., Vice President Energy, Stora Enso Oyj
Matti Ruotsala, synt. 1956, dipl.ins., johtaja, Generation, Fortum Power and Heat Oy
Seppo Ruohonen, synt. 1946, dipl.ins., toimitusjohtaja, Helsingin Energia

Kuvassa alhaalla vasemmalta:

Tapio Kuula, Puheenjohtaja, synt. 1957, dipl.ins., taloustiet. maist., toimitusjohtaja, Fortum Power and Heat Oy
Timo Rajala, Varapuheenjohtaja, synt. 1947, dipl.ins., toimitusjohtaja, Pohjolan Voima Oy
Esa Tirkkonen, synt. 1949, dipl.ins., varatoimitusjohtaja, Kemira Oyj
Tapio Korpeinen, synt. 1963, dipl.ins., MBA, energia & sellu liiketoimintaryhmän johtaja, UPM-Kymmene Oyj.

Johtoryhmä

Kuvassa ylhäällä vasemmalta:

Mikko Kosonen, johtaja, tuotanto
Rainer Karlsson, henkilöstöedustaja, työnjohtaja
Esa Mannola, johtaja, ydintekniikka
Reijo Sjöblom, henkilöstöedustaja, tekninen ostaja
Jouni Silvennoinen, johtaja, OL3-projekti
Reijo Sundell, johtaja, yhtiöpalvelut

Kuvassa alhaalla vasemmalta:

Klaus Luotonen, johtaja, taloushallinto
Risto Siilos, johtaja, lakiasiat ja riskienhallinta, toimitusjohtajan sijainen
Jarmo Tanhua, toimitusjohtaja
Janne Mokka, johtaja, voimalaitostekniikka
Anneli Nikula, johtaja, viestintä ja yhteiskunta

Kuvasta puuttuu:

Kari Halminen, henkilöstöedustaja, kiinteistömiehes

Perusorganisaatio

31.12.2008

Toimitusjohtaja

Jarmo Tanhua

Varatoimitusjohtaja

Rauno Mokka

Tuotanto

Mikko Kosonen

OL3-projekti

Jouni Silvennoinen

Johtavat asiantuntijat

Veijo Ryhänen

Ydintekniikka

Esa Mannola

Voimalaitostekniikka

Janne Mokka

Yhtiöpalvelut

Reijo Sundell

Taloushallinto

Klaus Luotonen

Viestintä ja yhteiskunta

Anneli Nikula

Lakiasiat ja riskienhallinta

Risto Siilos

Hallituksen nimeämät toimikunnat

Tilintarkastajat

31.12.2008

Hallituksen nimeämät toimikunnat

Käyttötoimikunta

- **Puheenjohtaja:** Pekka Manninen, synt. 1954, dipl.ins., johtaja, Helsingin Energia
- **Varapuheenjohtaja:** Arvo Vuorenmaa, synt. 1949, dipl.ins., Vice President, Nuclear Asset Management and Engineering, Fortum Power and Heat Oy
- **Jäsenet:** Elina Engman, synt. 1970, dipl.ins., energiajohtaja, Kemira Oyj
- Jukka Kleemola, synt. 1962, dipl.ins., energiapäällikkö, M-real Oyj
- Jukka Mikkonen, synt. 1955, dipl.ins., energiajohtaja, Stora Enso Oyj
- Timo Mäki, synt. 1965, dipl.ins., energiapäällikkö, Etelä-Pohjanmaan Voima Oy
- Arto Tuominen, synt. 1957, dipl.ins., johtava asiantuntija, Pohjolan Voima Oy
- Pekka Tynkkynen, synt. 1968, dipl.ins., johtaja, UPM-Kymmene Oyj
- **Asiantuntija:** Mikko Kosonen, johtaja, tuotanto, TVO
- **Sihteeri:** Jaakko Tuomisto, toimistopäällikkö, TVO

Rahoitustoimikunta

- **Puheenjohtaja:** Juha Forsius, synt. 1957, kauppat. maist., rahoitusjohtaja, UPM-Kymmene Oyj
- **Varapuheenjohtaja:** Jouni Huttunen, synt. 1962, oikeust. kand., Head of Treasury Management, Fortum Oyj
- **Jäsenet:** Minna Korkeaola, synt. 1964, kauppat.maist., johtaja, Pohjolan Voima Oy
- Markku Källström, synt. 1963, kauppat.maist., talousjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Voima Oy
- Seppo Ruohonen, synt. 1946, dipl.ins., toimitusjohtaja, Helsingin Energia
- Jukka Ryhänen, synt. 1968, kauppat. maist., rahoitusjohtaja, Kemira Oyj
- Jouni Seppälä, synt. 1963, kauppat. maist., johtaja, Stora Enso Oyj
- Jarmo Tanhua, toimitusjohtaja, TVO
- **Asiantuntija:** Klaus Luotonen, johtaja, talous, TVO
- **Sihteeri:** Lauri Piekkari, OL3-projektin rahoitusjohtaja, TVO

Toimitusjohtajaa avustava taloustoimikunta

- **Puheenjohtaja:** Jarmo Tanhua, toimitusjohtaja, TVO
- **Jäsenet:** Hannele Autio, synt. 1962, kauppat.maist., talouspäällikkö, Pohjolan Voima Oy
- Tiina Tuomela, synt. 1966, dipl.ins., MBA, Vice President, Business Control, Generation, Fortum Power and Heat Oy
- **Asiantuntijat:** Klaus Luotonen, johtaja, talous, TVO
- Päivi Lahti, talouspäällikkö, TVO
- **Sihteeri:** Anja Ussa, controller, TVO

OL3-projektin ohjausryhmä

- **Puheenjohtaja:** Timo Rajala, synt. 1947, dipl.ins., toimitusjohtaja, Pohjolan Voima Oy
- **Jäsenet:** Mauno Paavola, synt. 1942, dipl.ins.
- Heikki Peltola, synt. 1943, dipl.ins.
- Ami Rastas, synt. 1943, tekn.lis.
- Matti Ruotsala, synt. 1956, dipl.ins., johtaja, Generation, Fortum Power and Heat Oy
- Jarmo Tanhua, toimitusjohtaja, TVO
- **Asiantuntija:** Jouni Silvennoinen, johtaja, projekti, TVO
- **Sihteeri:** Risto Siilos, johtaja, lakiasiat ja riskienhallinta, toimitusjohtajan sijainen, TVO

Tilintarkastajat

- Eero Suomela, synt. 1953, KHT
- KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tarkastajana toimii Niina Vilske, synt. 1974, KHT

Talousjulkaisut

Vuoden 2008 talousjulkaisut

Vuosikertomus 2007

Vuosikatsaus 2007

Osavuositarkastus Tammikuu–kesäkuu 2008.

Vuoden 2009 talousjulkaisut

Vuosikertomus 2008 16.3.2009

Osavuositarkastus Tammikuu–kesäkuu 2009 13.7.2009.

Kaikki julkaisut ilmestyvät myös englanninkielisinä.

Lisäksi on julkaistu Yhteiskuntavastuuraportti 2007 vuonna 2008. Yhteiskuntavastuuraportti 2008 tullaan julkaisemaan toukokuussa 2009.

Julkaisija: Teollisuuden Voima Oyj, Kotipaikka Helsinki, Y-tunnus 0196656-0

Graafinen suunnittelu: Lahtinen & Mantere Saatchi & Saatchi

Valokuvat: Hannu Huovila, Timo Snällström, TVO:n kuva-arkisto

Painopaikka: Eura Print, Eura

Teollisuuden Voima Oyj
Olkiluoto
27160 EURAJOKI
Puhelin (02) 83 811
Faksi (02) 8381 2109
www.tvo.fi

Teollisuuden Voima Oyj
Töölönkatu 4
00100 HELSINKI
Puhelin (09) 61 801
Faksi (09) 6180 2570

Teollisuuden Voima Oyj
4 rue de la Presse
1000 BRUSSELS, BELGIUM
Puhelin +32 2 227 1122
Faksi +32 2 218 3141